

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Miročnina za tuzemstvo: četrletno 8 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za ino-
zemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din.
Amerika: letno 1 dolar. — Računa poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani, št. 10.711.

Bridke zmote političnih otročaje

Komaj je bilo slišati o občinskih volitvah, že se je zganilo vse, kar leze in gre, in hiti postavljati svoje kandidate. Vsi tisti, ki so metali polena proti starim borcem za blaginjo nedeljive Jugoslavije, vsi, ki so stali ob strani in čakali, da nepridipravi uspejo v svojem zločinskem početju, in tudi tisti, ki so krivili hrbet in stiskali izdajalsko roko našim voditeljem, vsi neutešeno kričijo kakor negodni otroci. Kričijo proti naši vsedržavni stranki, da morajo biti volitve svobodne in da ne sme nihče pritiskati na volilce. Pišejo celo, da se čujejo neke grožnje. «Ne bojte se nikogar in ne pustite se ustrahovati od nikogar!» Tako kriče složno razni politični otročaji po vsej deželi.

Kaj pa je prav za prav na vsem tem viku in kriku? Ali res kdo preti? Ali hoče kdo koga ustrahovati? Nič od vsega tega. Ta vik in krik je le cmerjenje in fogotenje nerazumnega ali zlobnega otroka, ki ga pametni starši vzgajajo za trdo življenjsko pot. Otrok se čuti oviranega v svoji «svobodi» in se dere. Takšno svobodo bi rad otrok, da bi brez kazni po svoji mili volji mučil živali, zažigal z ukradenimi vžigalicami, kjer bi le hotelo goreti, in bi delal nepokoj ponoči in podnevi ter vznemirjal pametne in delavne ljudi. Takšen samopašen otrok kriči proti vsakemu poizkusu, ki ga hoče obvarovati pred nepremišljenostmi. Zanj so vsa svarila grožnje, vsak pouk kratenje svobode in pregrešek proti pameti. Pametni vzgojitelji morajo vsa ta slaba nagnjenja otroka s svarilno besedo ali celo s kaznijo zatreti. Gorje pa otrokom, ki pridejo v roke slabi tovariši, ki jih še podpihuje in zapeljuje.

Prav kakor ti slabi tovariši so tisti slabi politiki, ki danes kriče o nasilju, grožnjah in pritisku. Oni hočejo zdaj to, kar so leta in leta sami delali, pripisovati drugim. Seveda tudi volilci ne morejo početi z občino, kar bi se komurkoli poljubilo. Tak nauk je usodna zmot. Še celo z lastnim premoženjem ne sme storiti gospodar, kar hoče, temveč ima zakon, ki postavlja takega samopašnika pod skrbstvo. Občina ni le za to postavljena oblast, da sklepa o občinskih dokladah in skrbi za občinsko imetje, nego je tudi osnovni gradnik vse državne oblasti in se mora ravnati po neizprosnih zahtevah državne politike.

Dvoje velikih smotrov je postavljenih pri teh občinskih volitvah. Občina naj se vrne v roke izvoljenim zaupnikom naroda, ki naj jo upravlja v duhu novega občinskega zakona, obenem pa se občina skladno uvrsti v okvir državnega in narodnega programa, ki je postal neizpodbitna osnova naše države.

Zato je zakonodajalec modro predpisal za vsakega občinskega odbornika prisego, da bo čuval, kakor mu naj Bog pomaga, državno in narodno edinstvo. «Bomo pa prisegli!» si mislijo bogokletno tisti, ki so že nedavno prisegli na punktacije. Če bi dobili oblast v roke, bi pa paševali po svoji mili volji. Tudi Savel ni postal čez noč sveti Pavel, ki so mu kristjani zaupali šele, ko so vi-

deli njegova dela. Tako je treba tudi od raznih punktacev in njihovih zaveznikov najprej dokazati poboljšanja, potem šele lahko prisežejo. Treba je pa zaenkrat obvarovati narod pred raznimi škodljivci. Jugoslovenska vladavina z nikakim pogojem ne bo dopustila, da bi morebitni trenutni uspeh nasprotnikov vere v državno in narodno edinstvo v enem ali drugem kraju mogel naše občine izločiti iz načina, ki je uveden v Jugoslaviji ne po volji kake stranke, temveč po zgodovinski nujnosti.

Vsakdo, ki drugače govori, nepošteno vara in grdo špekulira na nepoučenost ljudi. Ni sredstva, ki bi omogočilo obnovo nekdanje strankarske vladavine. Hudo bi se opekli vsi, ki bi tej blazni zamisli pomagali. Brezvestno je zlorabljeni naše občine za take načrte, ker je jasno, da jim iz tega nastane največja škoda. Oni, ki menijo, da bi mogli pri občinskih volitvah oslabil Jugoslovensko nacionalno stranko, naj vedo: Jugoslovenska nacionalna stranka ni sodelovanje nikakih skupin, nego enotna stranka, ki bo varovala vsak

svoj del. Za vselej je pokopana trditev, da bi močen v Beogradu tisti, ki bo ustrahoval dom narod. S tem naj že vendar enkrat računajo vsi punktaši, njihovi pomagači in tovariši. Vsi njihovi računi, ki tega ne upoštevajo, so že v osnovi zgrešeni.

Do volitev je še nekaj tednov. Strankine organizacije in vsi trezni, svojim občinam in državi dobro hoteči ljudje se morajo zato lotiti dela vsvo vnemo. Glavna skrb naj bo, da pri volitvah tudi v njihovi občini zmaga veliki program vsedržavne JNS. Pri sestavljanju kandidatnih list velja načelo, da morajo priti v občinske odbore pošteni in sposobni občani, dobri in trezni gospodarji. Zavedni ljudje bodo vse storili, da pridobijo za poslovanje v občinah vse one moze, ki vedo, da je od plodnega sodelovanja v občini po načelih kraljevega manifesta odvisno splošno pomirjenje naroda, mir in pokoj v občini in njen napredek in razvoj. Največji greh bi storil tisti, ki bi pomagal, da politični špekulanti zlorabijo našo občino, njej in prebivalstvu v nesrečo. K delu za volitve naj se zato združijo vsi trezni misleči, vsi oni, ki so spoznali, da se stare razmere nikdar več ne morejo povrniti. Tudi naše občine bodo krenile za vedno na pot jugoslovenske politike, ki jim edina jamči neoviran razvoj in možnost uspešnega dela za vsestransko okrepitev.

Strahotne poplave so opustošile cele pokrajine Slovenije

V struški kotlini je dosegla voda višino 30 metrov — Ljubljansko barje je veliko jezero — Savinja in Voglajna sta poplavlili Celje — Človeške žrtve — Številni mostovi, jezovi in zgradbe so porušeni — Zdaj se vode povsod vračajo v svoje struge

Po vročem poletju in prijetni prvi jeseni nam je prinesel zadnji mlaj hudo razočaranje. Pretekli četrtek se je nebo preobleklo in je pričelo deževati. Deževje, spremljano od hudih neviht, je trajalo vse do ponedeljka, a ponekod še tudi ta dan. Izredne množine vode, ki so padle po naših krajih, so povzročile v pretežnem delu naše banovine strahotne poplave, kakršne ima na redko zapisane zgodovina.

Najhujše so bile poplave na Dolenjskem v Ribniški kotlini okrog Dobropolja.

Kakor vesoljni potop je zajela voda vas Struge, poplavlila vse hiše in je stala tudi v cerkvi dva metra visoko. Ljudje so pobegnili v hribe in tamkaj prezebali vsi premočeni, dokler ni prispelo vojaštvo, ki jim je pripeljalo na pontonih hrane, nje pa spravilo na varno v druge vasi.

V struški kotlini govorijo o več žrtvah, ki jih je baje zahtevala povodenj. Ugotovljeno je le, da je šla žena bivšega župana Matije Samca v Kompolju, mati 11 otrok, v nedeljo zvečer pogledat, kako je s kokošmi, ki jim je grozila voda. Na spolzkih tleh ji je spodrsnila lestev in nesrečnica je padla, da si je na cementu prebila lobanjo in je še tisto noč izdihnila. V struški kotlini, ki je od poplave največ trpela, že 109 let niso imeli tako strahotne povodnji. Silno so prizadeti tudi

vasi Pri cerkvi, Potiskavec, Paka, Kolenča vas, Podtabor, Lipe in Raplovo. Ko so začele v struški kotlini vode,

ki so dosegle ponekod višino 30 metrov, po malem padati, je potisnilo vodo proti Kočevju, proti Dolgi vasi in Livoldu. Voda je zalila v kočevskem rudniku vse rove, tako da so morali vsako redno delo ustaviti.

Barje je poplavlila voda v izmeri 16.000 ha, da je izpremenjeno

od Vrhnike pa do Lavrice in tja do Krima v velikansko jezero.

Barjani so toliko huje prizadeti od povodnji, ker je uničila že poplava v maju posevke, zlasti krompir, ki so ga pozneje nanovo nasadili in je zdaj še nedozorel popolnoma uničen. Prav tako je vzela poplava ajdo in znamenito barsko zelje.

Blizu Šmarne gore so potegnili iz besnečega valovja neko Marjeto Kranjčevu, ki pa je, prepeljana v ljubljansko bolnišnico, umrla zaradi prestalih naporov.

Prav hudo je pustošila tudi Savinja, ki je dosegla takšno višino kakor že zadnjih 60 let ne. Na mnogih mestih je potrgala jezove in razrušila nasipe ter opustošila jesenske pridelke po njivah. Najhuje je bilo prizadeto Celje, kjer je

Precej ga bo.

z nižjimi cenami tekmovala na svetovnem žitnem trgu. Kaže pa, da bo menda močnejša struja, ki se nič ne ogreva za inflacijo in nadaljnje padanje dolarja.

V Leipzigu v Nemčiji se vrši

sodna obravnava proti dozdevnim požigalcem nemške državnozbornske palače.

Obtoženci so Nizozemec van der Lubbe, bivši nemški komunistični poslanec Torgler in nekaj bolgarskih komunistov. Po vsem svetu trde, da ti obtoženci niso krivci, nego da so hitlerjevci sami dali zažgati državnozbornsko zgradbo. Razprava še traja.

Za uživanje grozdja

Pomagajmo vinogradnikom iz stiske. — Namesto dragega grozdja iz tujine kupujmo domače!

Banska uprava dravske banovine razglasa:

Velika gospodarska stiska, ki neizprosno pritiska zlasti na mnoge plasti našega kmečkega naroda, odločno velevala vsem odločujočim činiteljem, da skrbno in umno delajo na ublažitvi bede našega kmetovalca, predvsem onega iz vinorodnih in sadjarskih krajev.

Znano je, da pridelamo v dravski banovini velike količine prvovrstnega namiznega sadja, pa tudi znatne količine grozdja. Presno sadje in grozdje imata priznano veliko zdravilno in hranilno vrednost. Naj bi postala zato grozdje in sadje važen del hrane tudi v najširših plasteh naših ljudi in v mnogo večji meri, kakor je to bilo doslej!

Na posebnem sestanku se je zato sklenilo, prirediti za vso dravsko banovino propagandni teden za uživanje grozdja in sadja od vštete 2. do vštete 8. oktobra.

V tem tednu se bodo vršila radijska predavanja za kmetovalce in meščane, gospodinje in šolske otroke. V strokovnih in dnevnih listih se bo vršila propaganda za večje uživanje grozdja in sadja. Na vseh šolah v banovini bo učiteljsstvo predavalo o važnosti grozdja in sadja kot zdravilne in človeškemu telesu potrebne hrane. Zadevna predavanja za šolsko dečo se bodo vršila najbrže v soboto dne 7. oktobra, za odrasle pa v nedeljo dne 8. oktobra. Za odrasle bodo predavali kmetijski strokovnjaki, zdravniki, učitelji in razni drugi kulturni delavci. Kjer je le

mogoče, naj bi se ta teden in predvsem v nedeljo dne 8. oktobra priredila propagandna razprodaja grozdja in sadja, združena s primernimi slavnostnimi prireditvami.

Pri vseh teh prireditvah bodo sodelovali med drugimi Kmetijska družba, Vinarsko društvo, vsako z vsemi svojimi podružnicami, daje učiteljsstvo, zdravniki in drugi.

Zamudnim naročnikom

Se vedno je nekaj naročnikov, ki pozabljajo, da je

njihova častna dolžnost redno plačevanje naročnine.

Tako neznatna je naročnina za «Domovino», da jo zmore prav vsakdo. Zadovoljni ste z «Domovino», saj vas vse leto obvešča o najvažnejših dogodkih, poučuje in zabava,

a vse to le za letnih 36 dinarjev.

Zato je vse graje vredno, da so nekateri naročniki nehvaležni in ne poravnajo tega neznatnega zneska.

«Domovina» zahteva od naročnikov le toliko, da pokrije svoje stroške.

saj ji ne gre za dobiček, nego le zato, da nudi svojim prijateljem in prijateljicam mnogo koristnega in zabavnega. «Domovina» stori svojo dolžnost, zato morate tudi njeni prijatelji vršiti nasproti njej brez oklevanja in počakovanja svoje obveznosti.

«Zal pa so te roke šele danes mogle poseči v boj, gospod okrajni glavar. Vidite, tale gospod je sam, brez vsake pomoči in na lastno pest rešil težavno nalogo. Jaz sam do danes nisem mogel niti s prstom migniti.»

«Ali, kako?» se je začudil uradnik in počasi dvignil glavo. Jel je meriti Rajka od glave do nog, kakor bi ga bil šele tedaj opazil. «Njegovo ime sem menda že čul, toda pozabil sem ga že. Prosim vas, gospod nadporočnik, da mi moža še enkrat predstavite.»

Rajko, ki so ga te besede spravile v dobro voljo, častniku ni pustil časa. Stopil je nekaj korakov bliže in dejal:

«Jaz sem Potočnik Rajko, gospod okrajni glavar, mojega očeta pa poznajo v vsem gorovju po imenu Golijat. Drugače mu nihče ne pravi.»

«Tako, tako!» je odvrnil okrajni glavar, in podzavestno, kakor iz strahu pred to orjaško postavo, stopil prestrašen nekaj korakov nazaj. «Golijata pa poznam po imenu. Črni mož ga je oslepil in ustrelil njegovega starejšega sina.»

«Prav zato sem moral črnuha dobiti. Ali ga hočete imeti. Privedem vam ga.»

«No, pravi Golijatov sin si, to se ti vidi, je nekako pokroviteljsko dejal okrajni glavar. «Dà, dà, prekajeno meso in krompir delata na deželi čudeže. Duh ni potreben, če telo dobro uspeva.»

«Prav narobe kakor v mestu, gospod okrajni glavar», se je nasmehnil Rajko. «Tam mora zrasti duh do nebes, kajne?»

Položil je možičku, ki je bil slabotne rasti, roka na ramo in ga zviška pogledal z nekakšno prijaznostjo, ki je okrajni glavar ni doumel. Ta pa je odstopil še korak nazaj, da je Rajkova roka zdrsnila po njegovih prsih, in se obrnil k častniku:

«Ali bi mi hoteli povedati, gospod nadporočnik, kako je prav za prav bilo. Zelo me zanima. Kar sedita, saj se vama morda ne mudi?»

«Ne mudi se nama baš ne. Toda, ali ne bi bilo bolje, če bi to prepustila mojemu prijatelju. On vso stvar dobro pozna, medtem ko jaz tega ne morem trditi.»

«Vaš prijatelj?» je začudeno odgovoril okrajni glavar. «Rad imam kratko, jedrnatopripovedovanje, za katero pa manjka deželanom potrebne šolske izobrazbe.»

«Gospod okrajni glavar, vzlic temu bi vas prosil, da prepustite pripovedovanje kar lepo meni, se je oglasil Rajko, ki se je odločil, da pošteno zagode domišljavemu uradniku. «Saj ste sami rekli, da delata prekajeno meso in krompir čudeže. Pri meni je podkrepilo ta čudež še pet let vseučilišča. To bo menda dovolj, ali ne, gospod? Poizkusil bom torej govoriti kratko in jedrnatopripovedovanje.»

Začel je. Okrajni glavar, ki je spoznal, da je v bešednem dvoboju podlegel, je umolknil. Jezilo ga je, da se je pustil tako potegniti. Toda kmalu je svojo jezo pozabil. Rajko je pripovedoval tako napeto in jasno, da se ni mogel zadržati. Vzklikal je:

«Vi ste pa tak človek, da se vam moram čuditi. Zakaj ste me vlekli za nos. Govorite kakor knjiga, pozna se vam, da ste videli dosti sveta, toda oblačite se kakor kmet in govorite prav tako.»

«Moja obleka se podaja le poklicu, ki sem se mu zdaj posvetil, in gorjanski jezik ima iste pravice kakor vsi drugi. Ze ko sem bil otrok, sem ga govoril in domači me najboljše razumejo, če ga uporabljam. Govoril bom tako, dokler bom sploh govoril. Toda zdaj se vrnimo k stvari!»

Začel je iznova nadaljevati svoje poročilo in ga vzlic napetosti povedal nemoteno do konca. Tedaj pa je skočil okrajni glavar pokoncu.

«Torej je res Poljanec zasovraženi Črni mož. No, potem ga bomo pa že ujeli! Ze zdaj ste zasuzili razpisano nagrado in jo boste takoj po prijetu zločinca prejeli. Razen tega vas čaka tudi še posebno priznanje.»

«Dobro, vzel jo bom», je odvrnil Rajko, ki je začel zdaj spet po domače govoriti, «toda ne zase, ampak za reveže v vasi, kjer prebivam. Zdaj pa prosim, da daste navodila, ki jih potrebujemo. Ponje sva namreč prišla.»

Okrajni glavar je jel premišljati. Potem pa je rekel:

«Najprej moramo ugotoviti, kakšen je dejanski položaj. Črni mož ima svoje skrivališče v rudniku, kamor lahko pride s treh strani. Skozi skedenj, skozi vodnjak in skozi vdrti lijak. Njegovi filotapeji poznajo samo poslednji dohod — vsaj zdi se mi tako. Najlaže bi jih torej dobili,

Nekaj čisto novega za brinete

Ime Brunetaflor je le novo. Ne bo pa dolgo, ko bodo brinete ponosne na svoje lepe lase ... negovane z novim Special-Shampooom Brunetaflor.

Ustvarja naravno in edinstveno zaradi bežila, ki ga ima v sebi. Kostanjasta barva, temni ton sta s tem neverjetno poudarjena. Lasje dbe krasen blek in čudovit lesk. Nenavadno lepo se kodrajo.

Zajamčeno brez sode in kemičnih barvil.

ELIDA SPECIAL SHAMPOO
BRUNETAFLO

Somišljeniki, pomagajte povsod širiti «Domovino» in opominjajte naročnike, naj vsi smatrajo redno plačevanje naročnine za častno dolžnost.

Za naročnike, ki so na letošnji naročnini še kaj dolžni,

smo današnji številki priložili položnice.

Naročniki naj se s plačilom podvzajo, ker so to zadnje položnice v tem letu; ne nameravamo jih

namreč več poslati, ker smo letos prav na položnicah, ki smo jih zaradi zamudnikov pošiljali skoro vsaka dva meseca, že preveč izdali. Ker stopamo v zadnje četrtletje, je že skrajni čas, da store naročniki vsi do zadnjega svojo dolžnost, da jim ne ustavimo lista. Med vsemi, ki so nam zvesti, še velja in mora veljati naše staro geslo: «Domovina» za naročnika, naročnik za «Domovino»!

Zavarovalni prispevek se odmerja v obliki vsakoletne, po zavarovalnici posebej določene doklade k zemljariji, tako da zavarovalni prispevki na odmerjeni osnovi iz preteklega leta ne presežajo 10 odstotkov v istem letu priznane škode. Prispevek se plača skupno z zemljarijo. Zavarovalnega prispevka ni plačevati od posestva, če to ne preseže 5 ha zemljariji zavezane zemlje, katere je last ali katero ima v zakupu oseba, ki se v pretežni meri preživlja iz dohodkov te zemlje.

Člen 12. odreja podrobno rok in način prijave škode.

Člen 14. predpisuje, da se mora pustiti do cenitve zemljišče takšno, kakršno je bilo po toči, da se tako ne oteži pravilna ocenitev škode. Vinograde, hmeljske in vrtna nasade mora oškodovanec po toči prav tako obdelovati, kakor bi toče ne bilo.

Člen 21. določa sestavo cenilne komisije, ki ji predseduje sreski kmetijski poročevalec.

Nadaljnji členi se tičejo cenilnega postopanja. Zlasti važen je člen 28., ki daje zavarovalnici pravico, da odredi namesto ocenitve škode le prehodno ugotovitev škode, ocenitev samo pa izvrši po končani žetvi, trgatvi itd.

Člen 30. se glasi: Ako znaša škoda manj kakor 10 odstotkov, nima oškodovanec pravice do odškodnine. Ako preseže škoda 30 odstotkov, se odškodnina zmanjša za 5 odstotkov, nadalje pa za odstotek od vsakih 10 odstotkov zvišane škode.

Po členu 31. izplačuje zavarovalnica odškodnino v gotovini ali v blagu, enkrat ali v več obrokih. Proti tej odločbi zavarovalnice pritožba ni dopustna.

Po členu 34. je zavarovalnica dolžna, da reši vse primere do konca dotičnega leta, sicer pa mora rešiti prijavljene primere med letom v enem mesecu po prejeti prijavi.

Po členu 43. se ustanovi za to zavarovanje Kmečka zavarovalnica za dravsko banovino v Ljubljani, ki je oproščena vseh davkov, taks itd. ter uživa poštinsko prostost za vse svoje poslovanje.

Predsednika upravnega odbora zavarovalnice imenuje ban iz vrst kmečkih gospodarskih strokovnjakov. Prav tako imenuje ban po prehodnih določbah za dobo prvih dveh let upravni odbor, nadzornišтво in razsodišče. Prehodne določbe pooblašajo bana, da v kritje potreb zavarovalnice do časa, ko se vplačajo vsi zavarovalni prispevki,

Pred obveznim zavarovanjem zoper točo

Način obveznega zavarovanja zoper točo, ki ga je že lansko leto uvedla primorska banovina, je bil kesneje z zakonom razširjen na vso državo. Banske uprave so že izdelale po večini pravilnike za osnivanje banovinskih zavarovalnic zoper točo po banovinah.

Na zadnjem zasedanju je tudi banovinski svet za dravsko banovino odobril v načelu takšen pravilnik, podrobnosti pa je odložil na eno prihodnjih zasedanj.

Seveda so se pričele takoj križati koristi zavarovalnih družb, združenih v naši državi v poseben pool (tarifno zvezo), in države, odnosno kmetov. Ob koncu preteklega leta so se posvetovali v Beogradu ravnatelji v poolu združenih zavarovalnic ter so ugotovili, da zavisi nadaljevanje delovanja zasebnih zavarovalnic zoper točo od dveh vprašanj: 1.) ali bo res oživetvorjeno obvezno zavarovanje in 2.) kakšen bo novi zakon o zaščiti kmeta. Če vlada ne bo upoštevala zahtev zavarovalnih družb, bo seveda nemogoče nadaljevati zavarovalno delo, tudi če bi ne prišlo do obveznega zavarovanja.

Kljub temu že živahno razpravljajo zastopniki koristi zavarovalnic in razni strokovnjaki po listih v drugih banovinah. Pri nas se še ni mnogo govorilo o tem, čeprav je banska uprava poslala načrt uredbe o obveznem zavarovanju zoper točo raznim v poštev prihajajočim korporacijam, med drugim: županski zvezi, Kmetijski družbi in raznim združenim organizacijam.

Iz načrta uredbe o zavarovanju žitaric in plov zoper točo naj objavimo naslednje člene:

Člen 1.: Proti škodam po toči so obvezno zavarovani vsi poljski plodovi in vse žitarice. Zavarovanje se razteza na zavarovanje plodu in na zavarovanje stebela, zavarovanje sadnih pri-

delkov in na zavarovanje jabolk in hrušk, na ostalo sadje pa le, če se sadje goji po načrtu in v večjih množinah.

Člen 2. pravi, da se zavaruje le dejansko povzročena škoda po količini, ne pa po kakovosti z izjemo, če je razlika v kakovosti večja od 30 odstotkov.

Člen 3. določa, da so pridelki zavarovani le tako dolgo, dokler rasejo na polju ali pa so shranjeni običajno dobo na ostrvah, v kopah ali v kolicah. Rok za pričetek in konec zavarovanja bo za vsako posamezno kulturno rastlino zavarovalnica vsako leto objavila.

Člen 4. izvzema iz zavarovanja pridelke na površinah, ki niso bile pred zavarovanjem do treh četrtin obdelane; te morejo postati šele po triletni obdelavi za zavarovanje sposobne. Isto velja tudi za primer, če kdo izpremeni kulturo, če je nova kultura znatno večje vrednosti od stare in če se zavarovanec prej ni pečal s tem pridelkom.

Člen 6. izvzema iz zavarovanja vrtove, ki ne presežajo 5 ha, razen če je njihov lastnik kmet.

Člen 7. določa, da je zavarovana samo škoda, povzročena neposredno po toči, ne pa tudi škoda, ki jo povzročajo poplave, ki nastopajo ob tej priliki.

Po členu 8. se ne prizna odškodnina za pridelke, posejane po sadežu, ki ga je uničila toča in je bila zanj že priznana odškodnina.

Člen 9. določa, da je zavarovanje prenesljivo na drugo osebo z menjanjem lastnika.

Člen 10. navaja osebe, ki imajo pravico do izplačila zavarovalnine in določa, da zavarovane vsote ni mogoče niti zastaviti niti prenesti na tretjo osebo niti je nadomestiti.

Po členu 11. je zavarovana premija za vse pridelke in za vse kraje v banovini enako visoka.

se bi se nastanili v rudniku ter drugega za drugim prijeli in zvezali. Vodja tihotapcev, Črni mož, se ne čuti več varnega in je najbrž zato odpotoval, da bi oddal svoje podjetje in potem spravi na varno sebe in premoženje, ki si ga je na zločinski način pridobil. Da se bo Poljanec na vso moč podviral, je razumljivo. Zdi se mi celo, da išče — na vse kriplje — kupca za svoje posestvo in da bo to najbrž trgovec, ki mu dobavlja blago. Sodim, da se bo, danes vrnil in tega gospoda privedel s seboj. Najprej se bo hotel prepričati, ali je v rudniku vse v redu, in zato ste napravili zelo pametno, da se četovodji niste pokazali. Pri Poljancu je stanoval in stavim, da je bil vodja tihotapcev tako prebrisan, da ga je uporabljal za svoje namene. Najbrž je izvil iz njega vse, kar je vojaštvo sklenilo, in se tako lahko varoval pred oblastvi. Kdo ve, zakaj ga je Poljanec potem prijel in zaprl? Sicer bomo pa to še izvedeli. In glede obeh žensk — ne bi bilo prav, če bi jih bili pustili v obupnem položaju pod zemljo, vendar pa lahko okoliščine, da jih ni več, zbude Poljančovo pozornost in zato ga moramo sprejeti že takoj ob prihodu.»

«Tega pa ne smemo», je pripomnil Rajko. «Kar na tihem tega ne bomo mogli napraviti in s tem bodo ljudje opozorjeni. Zelo verjetno je, da ima po vasi dosti vohunov. Trdega srca je in vseeno mu bo, ali ostaneta ženski nekaj ur več ali manj v rudniku. Najprej bo opravil svoje posle, šele potem pojde k njima. Razen tega jima je pustil v rovu živež za dva dni in v rudniku je dosti

rovov. Če ju ne najde, si bo morda mislil, da sta se kje izgubili. Stavil bi, da ne bo tratil časa z iskanjem. Take vrste človek je.»

«To zveni zelo verjetno. Recimo, da bo res tako. Če me verjetnost in pamet ne varata, se bo vrnil še nocoj domov in bo najbrž takoj sklical svoje ljudi na shajališče, ki ga že poznamo. Pogledati bo treba le pod kamen in vse bomo vedeli. S treh strani jih lahko napademo. Zdi se mi, da bo skedenj za napad najbolj pripraven. Ali ne, gospod nadporočnik?»

Vsekako. Po rovu, ki je v skednju, se spuščamo v globino. Vodnjak pustimo za Črnega moža, lijak pa zasedemo samo odzunaj. Tihotapce spustimo mirno v rov, nazaj grede jih pa primemo.»

«Prav, prav. V glavnem se torej strinjamo. Vi boste seveda napad vodili, nam pa morate dovoliti, da se ga udeležim. S seboj bom vzel tudi preiskovalnega sodnika, da bo na licu mesta opisal dejanski stan in zločince zaslišal. Dobro bi pa bilo, če bi skrivališče že prej poznali. Ali se bo to dalo napraviti?» se je obrnil na Rajka.

«Lahko, če se Poljanec prej ne vrne. Sve-toval bi vam, da se čimprej odpravimo. Če pridemo dovolj zgodaj, nas ne bo mogel nihče motiti in to je važno.»

«Velja», je pritrdil nadporočnik. «Podrobnosti in morebitne izpremembe pri napadu bomo lahko določili samo, če bomo vse že prej dobro poznali.»

«No, potem pa mi pustita toliko časa, da hitro popijem zajtrk in predam uradne posle svojemu

namestniku. Obvestiti moram tudi še gospoda sodnika. Potem odrinemo. Ali imata voz?»

«Ne, prijezdila sva. Morda bi bilo bolje, če se kolikor mogoče skrijemo. Zato je najpametneje, če jezdi vsak zase, ker tako tudi obleka ne bo preveč vidna.»

«Prav, gospod nadporočnik. Zdaj se moramo dogovoriti samo še za kraj, kjer se dobimo, ne da bi nas kdo opazil.»

«Nedaleč od vasi,» je dejal Rajko, «je precej samotna gozdna krčma. Nekoliko od nje pa zavije pot na levo. Ali ne bi bilo dobro, če bi se tam sestali. Vsaj meni se zdi, da bo to najbolje?»

«Dobro. Jaz se pripeljem z vozom,» je dejal okrajni glavar, «toda pri gostilni ga pošljem nazaj v mesto. Ostalo bomo pa že tako uredili, da bo prav.»

Prisrčno se je poslovil od Rajka in nadporočnika ter ju spremil do vrat. Ona dva sta se vrnila v gostilno, kjer sta pustila konja, in odjezdila nazaj proti domu šele takrat, ko sta opazila, da se pelje okrajni glavar s sodnikom mimo. Nedaleč od mesta sta ju v diru dohitela.

«Tisto s prekašenim mesom in krompirjem je bilo pa dobro», se je zasmel nadporočnik. «Imenitno ste ga potegnili. To vam moram priznati.»

Rajko je zadovoljno prikimal.

«Saj mi naknadno oprostite, da sem vas imenoval prijatelja?» se je potem spomnil častnik.

(Dalje prihodnjik.)

za prvo leto najame posojilo na račun zavarovalnice.

Osnutek uredbe je skrbno izdelan. Kljub temu pa je treba, da mu posveti javnost vso pažnjo, saj bo uredba globoko posezala v naše kmetijsko-gospodarske razmere.

GOSPODARSTVO

ZAČETEK LETOŠNJE TRGATVE GROZDJIA.

Banska uprava razglasa:

Po členu 8. zakona o vinu in členu 26. pravilnika k temu zakonu je dovoljeno, da se sme grozdje za zobanje trgati, kadar je kaka sorta dozorela.

Obča trgatev grozdja za pripravljanje vina pa se ne sme vršiti pred rokom, ki ga določijo za vsako občino občinska oblastva sporazumno s sreskim kmetijskim referentom. Občinske uprave pa lahko dovoljujejo trgatev ranih grozdnihi sort tudi pred rokom za splošno trgatev, prav tako podbiranje bolnega grozdja poznih sort, in sicer sporazumno z vinogradniki.

Neupoštevanje določenih rokov, to je vsako predčasno trgatev, kaznuje sresko načelstvo po členu 30. zakona o vinu z zaporom od 1 do 14 dni ali v denarju od 25 do 1000 Din.

Posebno letos, ko se obeta kakovostno slaba letina, je najnujnejše potrebno, da se vsi vinogradniki točno držijo gornjih določil vinskega zakona.

KMETIJSKOGOSPODINJSKI TEČAJ NA VINICI.

Vinica, septembra.

Banska uprava je za Semičem in Črnomlju priredila sedaj tudi pri nas dolgo pričakovani kmetijskogospodinjiski tečaj, ki bo trajal od 1. t. m. do 30. novembra. Tečaj je namenjen občinama Vinici in Sinjemu vrhu. Vanj so bila sprejeta dekleta dostojnega obnašanja, ki se bodo resnično posvetila kmetijskogospodinjiskemu delu, in gospodinje, ki žele svoje gospodinjisko znanje še izpopolniti. Tečaj vodi izprašana učiteljica s kmetijskogospodinjiskim izpitom, medtem ko ji pri delu pomaga gospodinjiska pomočnica. Obe plačuje banska uprava, ki je dala na razpolago tudi vse potrebne učne pripomočke, kakor kuhinjski in jedilni pribor, šivalne stroje in ostalo. Poučuje se le ob delavnikih. Gojenke prinašajo

razen potrebnega blaga za šivanje na teden po 10 Din za nakup specerije, mesa itd. in v naravi nekaj živil za pouk v pripravljanju jedil in kuhanju. Siromašne gojenke so tega oproščene, ker dobiva tečaj podporo od banske uprave, občin in sreskega kmetijskega sklada. Pouk obseza praktično in teoretično kuhanje, šivanje, perutninarstvo, mlekarstvo, vrtarstvo, ukuhanje sadja, nego dojenčkov, zdravstvo in še razno drugo koristno za dekleta in žene. Prijave za še prazna mesta sprejema viniški šolski upravitelj, število gojenk pa je omejeno. Tukajšnje ljudstvo je prirediteljem za izkazano skrb zelo hvaležno, najlepša zahvala pa jim bodo doseženi uspehi, ki utegnejo biti spričo zanimanja vseh žen in deklet za tečaj gotovo najlepši.

Sejmi

2. oktobra: Dobrovnik, Konjice, Kranj, Kostanjevica, Litija, Gornji Logatec, Ormož, Jesenice, Slovenjgradec, Podčetrtek, Slivnica;
3. oktobra: Metlika, Dol pri Hrastniku, Horjul, Sv. Helena v Rovtiah;
4. oktobra: Zalec, Turnišče, Motnik, Jurklošter, Zdenka vas, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Ponikva;
5. oktobra: Hodoš, Toplice;
6. oktobra: Pišce;
8. oktobra: Kranjska gora, Podkoren.

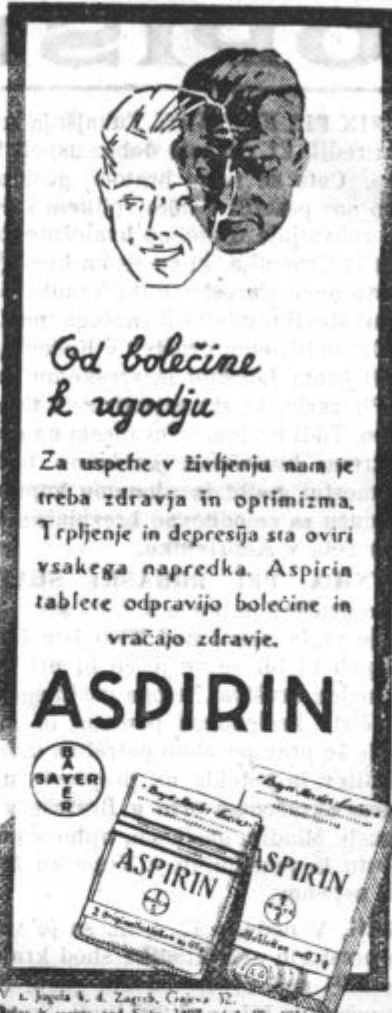
Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem živinskem sejnu v Ljubljani so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli I. vrste 4 do 4.50 Din, II. vrste 3 do 4 Din, III. vrste 2.50 do 3.50 Din, krave, debele 3 do 4 Din, klobasariče 1.50 do 2.50 Din, teleta 5 do 6 Din. Prasci za rejo so se prodajali po 160 do 250 Din.

VINO. Ta mesec je vinska trgovina povsod oživela in so cene poskočile za 1 do 3 Din. Ker so rdeča vina po večini pošla, se je pričelo zanimanje tudi za dolejška in belokranjska bela vina. Obetajoča se slaba trgatev sili vinske trgovce in večje gostilničarje do zadostne preskrbe z lanskimi vini.

Vrednost denarja

Na naših borzih smo dobili v devizah (k spodnjim tečajem naj se prišteje še premija 28.5 %):

*Od bolečine
k ugodju*

Za uspehe v življenju nam je treba zdravja in optimizma. Trpljenje in depresija sta oviri vsakega napredka. Aspirin tablete odpravijo bolečine in vračajo zdravje.

ASPIRIN

V. L. Ingela S. d. Zagreb, Croatia 32.
Oglaš. št. registr. pod št. 1007 od 1. III. 1933.

1 nizozemski goldinar za 23.10 do 23.20 Din;
1 nemško marko za 13.66 do 13.76 Din;
1 ameriški dolar za 36.64 do 36.92 Din;
100 francoskih frankov za 224 do 225 Din;
100 češkoslovaških kron za 170 do 171 Din;
100 italijanskih lir za 300 do 302 Din.
Avstrijski šiling se je prodajal v zasebnem kliringu po 8.75 Din. Dolar se prodaja po 46 Din s premijo vred.
Vojna škoda se je trgovala po 245 do 246 Din, investicijsko posojilo pa po 51 do 52 Din.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Gustav Strniša:

Zadnji rokovnjač

1.

Preganjan.

Mirno šumi Sava in vali zelene valove mimo ponosnega mesteca Kranja, ki stoji na sivi skali. Cerkve svetega Kancijana dviga visoko svoj vitki zvonik, da vstaja iznad hiš njegovo zlato jabolko in žari v prvi zori in pozdravlja s snegom pokrite planine, ki se svetijo v daljavi.

Sivi mežnar Tilen, ki je že nad petdeset let cerkovnik župne cerkve, pozvanja s srednjim zvonom in vabi k zornicam. Ko neha zvoniti, leze počasi v slepe line, da se razgleda po svoji ljubljani gorenjski deželici. Odtod se pač vidi daleč na okoli in Tilen ima bister pogled, čeprav so njegove oči že stare. Kadar gleda iz zvonika čez kranjska polja in hoste, se spomni vedno nekdanjih časov, ko je bil francoski vojak in je pomagal tod okoli loviti rokovnjače. Najrajši se spominja zadnjega rokoma vha Velikega Groge, o katerem je čul že mnogo slabega in zlaganega, saj ga je sam osebno poznal in blizu skupaj sta bila doma tam doli za Savo. V otroških letih se je njegov brat Drejče še z njim večkrat skupaj igral in plezal z njim po Drulovskih pečeh in iskal planike. Siromak je padel s strme čeri in našel v Savi svoj grob.

Tilen stoji pri linah in se zagleda v daljavo. V savskem grmovju zagleda jezdeca, ki še peha

1 proti Rakovici. To se zazdi mežnarju takoj čudno, saj je vendar za ped više pot, ki je dokaj uglasjena.

Cerkovnik opazuje jezdeca in se nasmehne. Ta pač mora biti rokovnjač Veliki Grog, ki vedno tava okoli preganjan kakor zver, čeprav ni slab človek, saj je že marsikomu pomagal. V prepiru se je vedno zavzemal za šibkejšega, slabotne je ščitil in pomagal siromakom, kjerkoli je le mogel.

Res je bil jezdec rokovnjač Grog, tisti čudni mož, ki se je včasih kar igral z življenjem, se sam nastavljal biričem in se iz njih norčeval, kajti pogumen je bil kakor malokdo.

Zdaj je Grog bežal pred svojimi preganjalci. Videl je namreč več oboroženih biričev, ki so se postavili v polkrog, medtem ko sta ga dva zasledovala. Bedaki so menili, da bo kar pritekel med ogenj. Pa je je odpetal kakor vedno.

Blizu podnožja Joštarskega hriba je skočil raz konja in ga potegnil globlje v grmovje in ostro zažvižgal. Takoj je prilezel izza stare smreke deček, ki se je režeč približal:

«Čakal sem vas!»

«Si že priden, Jožek! Kadar prihodnjič pridem, te bom obdaril.»

«O, saj ni treba, saj ste tako preveč dobri. Pa naš mlinarjev oča vas tako obračajo!» je hitel pastir rakovskega mlina, ki je bil kakih deset minut dalje ob Savi.

Pobič je skočil na konja in že sta izgnila proti mlinu, kjer je konjič kmalu stal pri polnih jaslih.

Veliki Grog je zavil na levo proti hribu. Kmalu se je ustavil pri nizki prijazni hišici. Njegova visoka, mogočna postava se je nekoliko sklonila, tiho je obšel hišo. Ko je spoznal, da ni nič nevarnega, je trikrat lahno potrkal na okno.

Oknica se je odprla. Mlada, lepa deklica je pogledala venkaj. Ko je opazila prihajajoča, mu je prijazno pokimala in že naslednji trenutek je zaškripal zapah v vratih.

«Reza!»

Deklica je objela svojega rokovnjaškega očeta in ga žalostno pogledala:

«Ali so vam že spet na sledu?»

«Dà, spet. Takoj moram naprej, kajti vem, da bodo prišli tudi semkaj njuhat. Vrag naj jih vzame!»

«Zakaj ne odnehate? Vaši tovariši so mnogi pobiti, drugi so umrli po ječah. Brez vsake pomoči ste, nihče se vam ne upa več pridružiti. Pustite svoj žalostni poklic!»

Grog, ki je kakega pol metra višji kakor njegova hči, lepih modrih oči, a v obraz gladek kakor otrok, se poredno zasmeje:

«Ne gre, ne gre!»

«Mora iti!» odvrne hči rezko.

«Ne morem! Moj oče je bil prvi rokovnjač in jaz sem zadnji. Vsa rokovnjaška zgodovina je med nama. Ljudje ne bodo nikoli pozabili mrkega Miha, ki je kradel po Gorenjskem in nagajal kmetom in gosposki, ki se je pretepal s Francozi in je bil velik junak. Le smejal se ni nikoli. Dà, dà, moj oče ostane v pravljici, še pisali bodo o

DOPISI

KOPRIVNIK PRI KOČEVJU. Tukajšnja sokolska četa je priredila 27. avgusta dobro uspeli telovadni nastop. Četa se vsem bratom, gostom in ostalim, ki so nas posejili v tako velikem številu, najiskrenejše zahvaljuje. Posebno hvaležnost izražamo bratom iz Črnomlja, ki so se na klic njihovega požrtvovalnega staroste brata Vrankovića v tako častnem številu udeležili našega nastopa. Enaka zahvala matičnemu društvu v Kočevju, posebno starosti bratu Lovšinu in sreskemu načelniku bratu Platzerju, ki sta organizirala tako sijajno udeležbo. Tudi bratom telovadcem na orodju zahvala. Iskreno hvaležnost izrekamo nadalje Črnomeljski mestni godbi in njenemu kapelniku bratu Martelancu za celodnevno brezplačno igranje. Sokolska četa v Koprivniku.

KOSTRIVNICA PRI ROGAŠKI SLATINI. Mlado gasilno društvo je imelo 8. t. m. svojo prvo veselico, ki je vrgla nekaj nad 2800 Din čistega dohodka. Uspeh bi bil še večji, če bi priskočila na pomoč sosedna društva. Naloga gasilnega društva pač ni čisto krajevnega pomena in mlada organizacija je še prav posebno potrebna moralne opore. Prireditelj je potekla na preprosto urejenem, a okusno okrašenem vrtu g. Bratuše v najlepši skladnosti. Mladim gasilecem, njihovemu načelniku g. Butu in poveljniku g. Kupniku želimo še več takih uspehov.

MAJSBERG. V nedeljo 17. t. m. se je vršil v gostilniških prostorih g. Svaršnika shod krajevnih organizacij JNS pod predsedstvom gosp. Karla Vrečka. Navzočnih je bilo nad 200 ljudi. Na shodu je poročal narodni poslanec g. Lovro Petovar o gospodarskem in političnem položaju in občin- skih vlivah. Zborovalci so s pritrditvijo sledili izvajanjem gosp. poslanca. Njemu in banovinskim svetnikom ptujskega sresa se je zahvalil predsednik krajevnih organizacij JNS za zasluge, ki so si jih pridobil za tukajšnjo razširjeno občino. Zborovalci so izrekli g. narodnemu poslancu popolno zaupanje. Dalje je poročal banovinski svetnik in predsednik sreske organizacije JNS g. doktor Matej Senčar o delovanju banovinskega sveta. Tudi njegovemu govoru je sledilo odobravanje.

SV. KRIŽ NAD MARIBOROM. Preteklo nedeljo je sklicala krajevna organizacija JNS občinske volilce na javni shod v Verdonikovo gostilno. Od-

zvali so se v tako obilnem številu, da so napolnili vse gostilniške prostore. Shod je otvoril in vodil predsednik krajevnih organizacij JNS g. Jožko Hlade. Kratko in jedrnat je obrazložil najvažnejše določbe novega občinskega zakona in pomen združitve občin. Nato je poročal o vzajemnem delu in vztrajnem naporu za doseg samostojnosti in neokrnjenosti križanske občine. Izrekel je zahvalo vsem činiteljem, ki so pripomogli do zmag. Zlasti se je spomnil narodnega poslanca g. Vekoslava Spindlerja, ki se je kot zastopnik tujega sresa z vso odločnostjo zavzel za njih težnje, profesorja g. Baša, poznavalca in iskrenega prijatelja kobanskih planin, kluba SPD «Meje» in Pohorja g. Ivana Robnika. Tozadevna zahvalna pisma je prečital občanom delegat tajništva sreske organizacije JNS za srez Maribor, levi breg, g. Edo Verdonik. Ko so se polegli vzkliki navdušenja kot znaki globoke hvaležnosti, je g. predsednik podelil besedo nekdanjemu dolgoletnemu križanskemu učitelju g. Ivanu Robniku, ki je v svojem predavanju govoril o pomenu občine in njenih nalogah. Po dvournem trajanju je predsednik gospod Jožko Hlade zaključil sijajno uspeli shod.

ŽUŽEMBERK. Nedavno je dravska banovina odobrila kredit v znesku 80.000 Din za dograditev nove občinske ceste, ki jo grade že dalje časa in ki drži od Radatovičev do državne ceste Metlika—Novo mesto. Nova cesta je zelo važna za ves vzhodni del Žužemberka. Zdaj se trudijo, da bi bila cesta, ki je izdelana od Budinjaka do Gradca na zahodni meji Žužemberka, spojena z vasjo Sv. Jano. Tako bi bil zvezan del Žužemberka z drugim. Poleg tega bi bilo tudi potrebno urediti sedanjo občinsko cesto od Radatovičev do Sošic in od Sošic do Kalja. Ko bodo v našem Žužemberku urejene vse ceste, bi se prav lahko razvila gozdna industrija, ker so v teh krajih ogromni, prastari bukovi gozdovi. — Zadnje veliko neurje je povzročilo ogromno škodo tudi v spodnjih krajih Žužemberka. Od Metlike do Kostanjevca je pobila toča. Najbolj so prizadeti kraji v občini Sošicah, in sicer vas Kašt, kjer je toča docela uničila vinograde, v Oštrcu, Kostanjevcu in Prekrižju pa je uničila ves prirodo, ki je bil na polju, zlasti turščico in proso, občutno pa so poškodovani tudi vinogradi. Ker so ti kraji zelo siromašni, jih ta nesreča sili skoro na beraško palico. Trudijo se, da bi bili Žužemberčani, ki jih je prizadelo neurje, oproščeni davka za tekoče leto in da bi čimprej dobili pomoč, ki so je res potrebni.

njem. Res sva bila nepoštena, a razbojnika nisva bila. Šele drugi njegovi tovariši so zašli predaleč in so postali roparji. Vendar leži ves rokovernjaški greh na najinih ramah, kajti on je bil prvi, bil je začetnik tega rokovernjaškega zla in je ustanovil rokovernjaško družino. Jaz sem zadnji. Ze zdavnaj sem želel nehati, pa ne morem, čeprav bi hotel, saj me slede povsod cesarski biriči pa tudi kri moje ciganske matere mi ne dá miru in me žene po svetu. Srečen sem, da si ti dobra in poštena. Prav taka si kakor tvoja pokojna mati, s katero sem preživel nekaj lepih dni. Žal da so prehitro minili. Neki sosed me je prepoznal in ker mu nisem pustil gospodariti po moji zemlji, me je naznanil gosposki. Lepo je bilo tam za Kamnikom, a vse je moralo miniti. Ti boš pa še srečna. Tisti Živčkov iz Stražišča te rad vidi. Pošten fant je, bogat in dober. Lahko boš zadovoljna in še pozabila boš svojega nesrečnega starega očeta.»

«Nikar tako ne govorite!»

«No, tudi ti ne boš prazna. Tale hišica je že nekaj vredna. Tudi mošnjo srebrnih tolarjev ti bom pridal, več pa nimam!»

«Če me bo hotel za ženo, me bo vzel brez vsega in ne bo gledal na denar. Tudi ne maram tistega denarja za doto, kajti... Ne bodite hudi! Saj veste, da mi je hudo, toda, ukraden je... Sicer vam pa ne maram ničesar očitati. Le prosim vas, preseliva se kam, kjer vas nihče ne pozna! Kupiva si nekaj sveta in lahko bova živela!»

Groga ji odkima. V njenem očesu zagleda solzo in to ga zbega. Saj ne ljubi nikogar tako kakor svojega otroka. Prične jo tolažiti:

«Bodi no, bodi! Kam naj greva? Kaj pa potem s tvojo ljubeznijo? Ali misliš, da bom pustil, da bi se žrtvovala zato, da bi še nekaj let uživale ugodje moje stare kosti? Pusti me še nekaj časa pri mojem rokodelstvu. Potem pridem in slušal te bom kakor otrok mater! Toda daleč ne pojdeva, zavoljo tvojega fanta ne! V bližini bo pa bolj tegoba, saj veš, da me pozna vsa Kranjska kakor slab denar. V tujini bi sploh ne mogel vzdržati, kajti te kraje ljubim kakor svoj vid.»

Pred Rezikino hišo je ležalo polno suhih vej, kakor bi bile po naključju tja nametane, a položil jih je Groga, preden je vstopil. Zdaj so pričele veje pokati, kmalu so se začuli pred hišo koraki.

Rokovernjač je izginil v sosednjo kamro, kjer je odprl staro skrinjo in skočil vanjo. Dno skrinje se je udrlo in Groga je izginil v globok jarek pod njo. Dno, ki je viselo nad njim, je spet pritrdil s kljukico nazaj.

Nekaj časa je čakal v globoki grapi. Potem je odšel po ozkem rovu in že je stal na majhni ravni- nici kakih dvajset korakov od hiše. Šel je še nekoliko dalje, kjer je raslo grmovje. Vlegel se je pod košato vrbo in pričel premišljati.

V hišo je tedaj stopil visok vitek mladenič z napeto puško v roki. Ko je zagledal pri mizi deklo, ki je mirno čakalo in strmelo vanj, se ji je prijazno nasmehnil:

DOMAČE NOVOSTI

* Kralj in kraljica sta obiskala rumunsko kraljevsko družino. Nj. Vel. kralj Aleksander in kraljica Marija sta odpotovala te dni v Rumunijo, kamor ju je povabil kralj Karel na proslavo petdesetletnice dvorca Peleša. Z istim vlakom je odpotoval tudi minister dr. Bogoljub Jevtić na konferenco Male antante, ki bo v Sinaji.

* Dr. Kramer namestnik ministra za zunanje zadeve. Ker se bo zunanji minister dr. Jevtić mudil dalje časa v tujini, najprej na konferenci Male antante v Sinaji in potem na zasedanju Društva narodov v Ženevi, je bil imenovan za njegovega zastopnika minister dr. Albert Kramer.

* Kandidatna lista narodnega delavstva za volitve v Delavsko zbornico je vložena in jo bomo objavili prihodnjič. Volitve, ki bi se morale vršiti 8. oktobra, so preložene na 22. oktobra. Naše narodno delavstvo, ki se zaveda, da mu more priti pomoč le od narodne fronte in od treznega in razsodnega dela resnih mož, bo volilo le narodno listo.

* Bivšim članom bratovskih skladnic! Delavska zbornica za Slovenijo opozarja bivše člane bratovskih skladnic, ki so izgubili zaradi odpusta svojo službo v rudnikih in s tem pravice, ki so jih imeli pri bratovskih skladnicah, da jim bodo te pravice propadle, ako se ne prijavijo najkasneje do 30. t. m. pri bratovskih skladnicah rudnika, kjer so bili zadnjič zaposleni, in plačajo prijavno pristojbino 20 Din. V primeru, da ne morejo plačati priznalne pristojbine, naj napravijo prošnje na glavno bratovsko skladnico, da se jim preloži plačilo priznalne pristojbine na kasnejši čas. Vse delavstvo se naproša, naj opozori na to obvestilo zainteresirane sodelavce, ki ne čitajo časopisov.

* Podban dr. Pirkmajer častni občan Cvetkovcev. Nedavno je imela občina Cvetkovci velik praznik, ker je bilo z otvoritvijo nove ceste Osluševci—Stojnici združeno lepo slavlje. Na dvorišču župana g. Jožka Laha se je zbralo mnogo ljudi, med njimi tudi ugledni gostje: podban g. doktor Pirkmajer, narodni poslanec g. Lovro Petovar, sreski načelnik g. dr. Zvonko Bratina, načelnik sreskega cestnega odbora g. Lado Jerše, banovinski svetnik g. dr. Matej Senčar in domači župnik g. Rehar. Ob pol 16. uri je g. župnik blagoslovil novo cesto, nato pa je g. Jerše pozdravil zbrane

«Pozdravljena, Rezika! Velikega Groga išče-mo. Nekdo je trdil, da ga je videl priti sem.»

«Ali ga prav tisti ni tudi videl, ko je odšel?» mu je Rezika mrko odgovorila.

Mladenič je bil nekam v zadregi. Vendar stopi na prag sosednje kamre, se ozre po nji in se takoj vrne:

«Oprosti mi!»

Ni mu odgovorila.

Mladenič nadaljuje:

«Zakaj si vedno tako zamišljena? Odkdaj poznaš tega Groga? Ali je bil že večkrat tukaj? Ničesar slabega te ne dolžim, toda ne trpim, da bi se ti z njim razgovarjala! Pošteno kmečko deklo si in on nima kaj pri tebi iskati. Zasledoval ga bom, čeprav nisem birič. Ljubosumen sem nanj!» plane iz fanta, ki stiska pesti.

«Čemu boš ljubosumen na moža, ki si bo kmalu naprtil že svoj šesti križ?»

«Naj, toda on je izrēden človek! Ljudje trdijo, da je še danes tak, kakor je bil pred dvajsetimi leti, in da se še zdaj ne boji nevarnosti, ker je spreten in močen. Ljudje ne lažejo. No, če te nima rokomavhar rad, kaj potem stika tod okoli? Zupaj mi! Meni pač lahko poveš!»

Rezika je vprašujočega otožno pogledala. Ze je hotela nekaj reči, pa se ji je v trenutku obraz pomračil. Oglasila sta se njen ponos in njena trma, kri ji je udarila v obraz, da je vsa zardela, ko je zavrnila fanta.

«Doslej nisem niti tvoja ljubica niti tvoja žena, da bi me lahko izpraševal kakor sodnik

in opisal zgodovino nove ceste, ki je bila zgrajena s pomočjo prispevkov banske uprave, pomožne akcije in prizadetih občin samih. Tudi sresko načelstvo in sreski odbor sta dala na razpolago vsa razpoložljiva sredstva za ureditve davne želje vaščanov. Pohvalil je nesebično delovanje vaščanov samih, ki so mnogo žrtvovali z brezplačnimi vožnjami za potrebni material. Cesta bo gotovo v znatni meri pripomogla k povzdigi ondotnih krajev. Nato je povzel besedo župan g. Lah, ki je zlasti poudaril velike zasluge g. podbana za cvetkovsko občino. Pred sedmimi leti je dobila železniško postajo, zdaj cesto. A kako je bila občina zapuščenata pred vojno in med njo! Župan se je tudi spominjal proslave septembrskih dogodkov v Ptuj in Ljubljani ter pozval prisotne, naj vzkliknejo Nj. Vel. kralju in Jugoslaviji. Nato je izročil g. podbanu krasno izdelano diplomno občino Cvetočev, ki ga je imenovala za častnega občana: »Izvršujoč sklep občinskega odbora, vam, gospod podban, izročam to diplomno, delo domačih rok inž. Serajnika. Naj vam bo to priznanje dokaz, da je vaše delovanje pravilno in narodu v korist. Želimo vam, da v istem pravcu svoje plodonosno delo nadaljujete v korist našega ljudstva, v ponos naše banovine in srečo naše Jugoslavije. Čestitam vam in kličem: živel naš častni občan dr. Pirkmajer!« Vse ljudstvo se je gromko pridružilo. Gospod podban se je ganjen zahvalil za lepo počaščenje.

* Smrt vrliga koroškega Slovenca. Pred dnevi je storil žalostno smrt Valentin Einspieler, po domače Šuštar, v Želučah. Proti večeru je šel po svojega konja, ki je bil na paši v podgorskem gozdu. Ker se mu je mudilo domov, je prosil prijatelja Vožnika v št. Ožboltu, naj bi ga s konjem vred prepeljal preko Drave. Sredi deroče Drave pa se je ladja zazibala in je Einspieler izgubil ravnotežje in padel v vodo. Zaklical je brodniku, naj privozi za njim s prosto ladjo, sam pa da se bo rešil s plavanjem. Brodnik je takoj storil po njegovi želji, a ker je bila Drava zelo valovita, se Einspieler ni mogel vzdržati nad vodo. Kmalu je izginil s površja in razburkani valovi so ga odnesli s seboj. Pokojni Einspieler se je rodil leta 1889. v Sveci, kjer je vzorno gospodaril na stari Šuštarjevi kmetiji, kjer je zapustil vdovo in dva nedoletna otroka.

* Šolske postaje. Prosvetni minister je na podlagi zakona o narodnih šolah predpisal pravila o šolskih postajah. Če v posameznih naseljih ni predpisanih pogojev za odprtitev redne šole,

dasi je tamkaj najmanj 10 otrok, dorašlih za šolanje, ki zaradi raznih vzrokov ne morejo obiskovati bližnje ljudske šole, lahko prosvetni minister na predlog banske uprave odpre šolsko postajo. Šolska postaja ima prvi in drugi razred. Naloga teh postaj je izobraziti otroke po posebnem učnem načrtu. Načrte predpiše prosvetni minister. Upravna občina mora poskrbeti svetlo in prostrano sobo za učilnico, najnujnejšo opravilo, učna sredstva in sobo za učitelja z najnujnejšim pohištvom za prenočišče. Prav tako pa tudi kurjavo, postrežbo in prevozna sredstva za prihod in odhod. Če teh nima, pa mora izplačati učitelju vsak mesec vnaprej denarno odškodnino. V prvi razred se vpšejo vsi otroci od 7. do 13. leta. Za redno posejanje šole so odgovorni roditelji ali skrbniki. Učitelje imenuje prosvetni minister. Pokuk traja od 1. septembra do konca junija dva ali tri dni tedensko, skupno 10 ur. Šolska postaja spada pod upravo šole, h kateri spada učitelj, ki jo vodi. Učenci, ki so dovršili z uspehom 1. in 2. razred, morajo kot redni učenci posejati 3. in 4. razred najbližje ljudske šole. To pa ne velja za učence, ki jim je najbližja šola oddaljena nad 7 km. Šolske postaje se ukinejo, če nastanejo pogoji za odprtitev ambulantne ali redne šole ali če upravna občina ne izpolni pogojev teh pravil.

* Preureditev ljubljanske bolnišnice. Ministrski svet je odobril odlok, s katerim se kirurški oddelek v splošni bolnišnici v Ljubljani razdeli na dva samostojna kirurška oddelka.

* Otroka je rešil iz Save. Nedavno je na Jesenicah tovarniški livar Friderik Sorgo v družbi svoje žene krmil na dvorišču tovarniške hiše kokoši. Hiša stoji na savskem nabrežju. Na dvorišču se je v bližini staršev in v družbi drugih otrok v pesku igral tudi Sorgov dvoletni sinček Mirko. Kmalu pa so prihiteli prestrašeni starši povedati otroci, da je njihov Mirko padel v Savo. Voda je dečka nesla proti jugu. Med potjo pa se je deček sam oprijel v vodo štrleče veje in že ves onemogel klical na pomoč. K sreči ga je slišal tovarniški delavec Jože Homan, ki je takoj skočil v deročo reko in fantku rešil življenje.

* Prva skupščina absolventov kmetijskih šol se je vršila v nedeljo 10. t. m. v Ljubljani v beli dvorani »Uniona«. Kljub slabemu vremenu in dejstvu, da prošnja za znižano vožnjo ni bila uslišana, je bila udeležba na skupščini prav lepa, posebno še, če se upošteva stiska za denar na kmetih. Skupščina je potekla pod vodstvom predsednika g. Ovsenika v prav živahnem in tovari-

škem razpoloženju. Da se člani za svojo organizacijo zanimajo, dokazuje tudi to, ker so se v obilnem številu udeleževali razprav o raznih važnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. — Iz poročil posnemamo: Zveza šteje trenutno 215 članov; v teku so priprave za ustanovitev podružnic v posameznih okrajih; odposlanih in prejetih dopisov je bilo 846; med letom je priredila Zveza v posameznih krajih več lepo uspešnih sestankov in je poslala na pristojna mesta več resolucij. — Skupščina je sklenila, da ostani višina članarine za leto 1934. ista, kakor je letos, to je 20 Din. — Nadalje je bilo sklenjeno, da bodi prihodnje leto članska skupščina v Mariboru ob priliki »Mariborskega tedna«, na Grmu v St. Juriju pa zborovanje absolventov v času, ki se bo pokazal med letom za najprimernejšega.

* Tiskovine za kandidatne liste. Organizacije Jugoslovenske nacionalne stranke opozarjamo, da dobe vsa potrebna navodila za sestavo kandidatnih list in tudi vse potrebne tiskovine za kandidatne liste pri svojih okrajnih organizacijah JNS.

* Velik požar. Pred dnevi je začelo goreti pri posestniku Zursko Francu v Korenjaku. Zgoreli sta do tal stanovanjsko in gospodarsko poslopje, ki sta bili zidani in s slamo kriti. Razen tega je zgorelo tudi vse pohištvo s posteljnino, dalje žito in vinska posoda. Na pomoč so prihiteli vaščani, ki pa niso mogli dosti pomagati, ker je bilo občutno pomanjkanje vode in je obstajala nevarnost tudi za sosedna poslopja. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen.

* Vas, ki živi v strahu pred vampirjem. Na našem jugu zavzema praznoverje vedno večji in vznemirljivši obseg. Tako vaščani lepe smederevske vasi Ratarjev ne morejo iz strahu pred vampirjem, v katerega se je izpremenil mladi vaščan in zidar Mihajlo Tadić, ki je umrl že pred nekaj meseci. Ta mož, ki je bil edini zadnji možki potomec svoje rodbine je imel nesrečo v svojem življenju. Kmalu po poroki mu je umrla žena, pa tudi sam je kmalu podlegel jetiki, ki je pobrala prej že vse njegove brate. Bil je na najboljšem glasu kakor vsa njegova rodbina, a to dobro ime mu je na mrtvaškem odru pokvarila mačka. Ko so čakali na popa in so že prižgali ob mrtvaškem odru sveče, je skozi odprto okno skočila v sobo odnekod mačka ter prestrašena zaradi množice ljudi zbežala skozi drugo okno, preskočivši pri tem mrljico. Po starem praznoverju se mrljica, ki ga preskoči mačka, iz-

zločinca. Če me smatraš za ničvrednico, ne prihajaj več sem! Pusti me v miru kakor jaz tebe! Nikoli nisem še storila koraka za teboj in ga ne bom!

«Ne jezi se, saj veš, da je ljubezen nekaj čudnega in da spravi včasih človeka še ob pamet!»

Mladenka ga zamišljeno gleda, ko mu odgovori:

«Najbolj neumno se mi vidi od tebe, da zasleduješ Velikega Grogga. Ali se ne bojiš, da bi te ne zadela nesreča? Ali veš, koliko je zakrivil, ker tako rad stikaš za njim? Ali je tebi kaj slabega storil? Ali morda tvojim? Ko je gorelo v Stražišču, je zbral kvišku vso vas in sam je rešil iz plamenov drobno dete.»

«Saj je on zažgal.»

«Ni res! Norec si, če to trdiš! Čemu bi zažgal, če nima od tega nikake koristi? Krivico mu delate, večjo, kakor jo je zaslužil. In to je hvaležnost, ker vas je rešil najhujšega ognja?»

Mladenč je izkušal pomiriti, a ona nadaljuje vedno bolj razburjena:

«Zakaj se ti vtikaš v te reči? Kaj tebe briga vse skupaj? Odkdaj si pa postal birič, da ljudi loviš? Če ne boš dal miru Velikemu Groggu, sva opravila za vedno!»

«No, no! Saj sem ti že povedal, da sem samo nanj ljubosumen. Če ti želiš, bom pa opustil zasledovanje. Tebi se ne maram zameriti. Naj ga le iščejo biriči sami, dobili ga pač ne bodo!»

«Živega težko ali pa nikoli!» je trdo odgovorilo dekle.

Mladenč je nadaljeval:

«Danes sem govoril s svojo materjo. Sama si na svetu. Tole hišico bova prodala in ti se preseliš lepo k nam za mlado. Ali hočeš postati moja žena?»

Nagnil se je k nji in jo objel.

Komaj slišno ga je zavrnila:

«Počakaj! Zdaj še ne morem priti, boš kmalu zvedel, zakaj ne.»

Mladenč je spet vzkipeł:

«Kaj vendar govoriš? Kdo ti brani, da bi se takoj ne poročila? Sama si in svobodna. Lahko se omožiš, kadar se sama hočeš. Zakaj bi se torej ne poročila čimprej?»

Ni mu odgovorila. Zagledala se je skozi okno, kjer se je pojavil mlad birič in si vihal ozke brčice. Ko je videl, da se je mladenka ozrla vanj, ji je poredno pomežiknil.

Zardela se je Rezika ozrla proč.

«Torej pozdravljena! Kmalu se spet vidiva!» ji reče obiskovalec in ji ponudi roko.

Dekle mu stisne desnico ter ga prijazno in ljubeče pogleda. Trenutek obvisi njegov pogled na njenih jasnih očeh. In takoj si prizna, da so te oči dobre, da ne lažejo, da niti ne morejo lagati, saj je v njih toliko lepega in dobrega. Nekam pomirjen je odšel.

Ko pride Živčkov venkaj, je prepričan, da pojde birič kar z njim. Ker se pa birič ne zmeni,

požvižga mladenič svojemu psu in odhiti počasi po stezi.

Ko dospe do grmovja, zakaja pes. Fant odgrne grm in zagleda v travi rokovnjača, ki mirno leži, in ga samo radovedno gleda.

Živčkov ne ve, kaj naj odvrne. Nehote mu kolvnjač se ne gane. Mirno in resno strmi v lovca.

In mladenič se spomni, kaj je obljubil Reziki. Roka mu omahne. Veliki Grogga se mu prijazno nasmehne:

«Ne streljaj v ljudi, ki so ti resnični prijatelji!»

Živčkov ne ve, kaj bi mu odvrnil. Nehote mu molče pokima, pokliče psa in gre dalje, saj je v čudni zadregi. Zdi se mu, da je v tem možatem obrazu nekaj znanega, česar se ne more spomniti. Počasi in zamišljeno stopa proti domu in se pogovarja sam s seboj:

«Kako smo ljudje čudni! Pred pol ure sem ga lovil, a zdaj je sam ležal pred menoj. Junak je pa res! Niti z očmi ni trenil, ko sem dvignil puško. Da, ta človek me bolje pozna, kakor se poznam sam, kajti vedel je, da ne bom streljal! Dasi pa nima nič rokovnjaškega na sebi, vendarle vem, da je on, saj je malo tako velikih in krepkih mož, zakaj visok je nad običajno mero. Navadno nosi brado, a zdaj je gladko obrat, torej si brado samo priveže. Kaj je med tem krepkim starikavim junakom in njegovo Reziko? Neke skrivnost mora biti, a kakšna skrivnost?»

(Dalje prihodno...)

premeni v vampirja. Ze pri pogrebu so vaščani govorili o tem in bili prepričani, da se bo vampir prej ko slej pojavil. Po preteku nekaj tednov je po vasi začelo strašiti zdaj v tej, zdaj v oni hiši in oblastva imajo zdaj velike težave in skrbi, kako pomiriti razburjene in preplašene vaščane. Ti hočejo na vsak način ugonobiti vampirja po stari praznoverski zapovedi na ta način, da bi izkopali nesrečnega Mihaela iz groba ter ga zažgali, češ, da prej ne bo vas varna pred njim.

* Smrtna nesreča na celjski postaji. Te dni se je ob prihodu osebnega vlaka iz Ljubljane pripetila na celjski postaji velika nesreča, ki je zahtevala življenje 79letnega priljubljenega železniškega nosača in hišnega posestnika Martina Jernejška iz Lisc pri Celju. Jernejšek je prinesel pred prihodom vlaka veliko košaro s perona na tretji tir med tračnicami. Očividno ni pazil na vlak, strojevodja pa ni več mogel ustaviti lokomotive. Začul se je pretresljiv krik, lokomotiva je podrla Jernejška na tla, mu odtrgala glavo, odrezala obe nogi in desnico in razbila košaro, ki jo je imel poleg sebe. Glava in roka sta odleteli dva metra proč od trupla. Občinstvo na peronu je z grozo opazovalo prizor. Ko se je vlak odpeljal proti Mariboru, so pustili razmesarjeno truplo na tiru, dokler ni prišla sodna komisija, potem pa so ga prepeljali v mrtvašnico okoliškega pokopališča. Jernejšek je opravljal službo železniškega nosača že 44 let.

* Požari v ptujskem okraju. V zadnjem času je bilo spet več požarov v ptujskem okraju. Tako je gorelo v eni zadnjih noči pri posestniku in trgovcu Alojziju Horvatu v Gorišnici, ki mu je ogenj uničil stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Razen tega je postalo plen ognja šest voz krme, dva voza slame, več vozov in gospodarsko orodje. Ogenj je nastal v kolarnici iz nepojasnjenega vzroka. — Prav tako je gorelo pri posestniku Francu Pihlerju v Gruškovju, kateremu so uničili plameni leseno hišo, krito s slamo. Vzrok požara pa je neznan. — V noči na 18. t. m. pa je nastal požar pri posestniku Juliju Čihalu na Hajdini pri Ptuj, kjer je zgorelo stanovanjsko poslopje.

* Nevarna otroška igra. Te dni se je igralo več otrok na travniku v Janeževcih. Med njimi sta bila tudi 11letni Franc Reniš in Roza Rojsova, ki se je igrala z lesenim lokom in streljala z lesenimi puščicami. Po nesreči je zadela Reniša v levo oko. Fanta so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, vendar je bila pomoč že prekasna in deček je prišel ob okó.

* Smrtna nesreča Celjana v Skoplju. Pred dnevi se je prevrnil na cesti pri Skoplju vojaški avtomobil, na katerem je bil 21letni trgovinski pomočnik Adolf Lapornik iz Zagrada pri Celju. Tovorni avtomobil je pokopal Lapornika pod seboj, mu zlomil obe nogi ter poškodoval tilnik in trehuh. Lapornika so prepeljali v skopljansko bolnišnico, kjer je umrl zaradi poškodb. Truplo so prepeljali v Celje.

* Živa bakla. Pri Sv. Antonu nad Marenbergom se je vnela obleka petletnemu sinku delayca Ivana Hartmana. Ubogi deček je pri živem telesu zgorel, ker je prišla pomoč prepozno.

* Grozna nesreča na pašl. Nedavno se je v Vitanju smrtno ponesrečil učenec 5. razreda Iršič Ivan, ko je pašel živino. Krava mu je padla v kotlu podoben jarek. Prestrašeni deček je prav tako skočil v kotanjo, meneč žival na kak način ven spraviti, kar bi bilo pa izključeno. Pri tem delu ga je pa krava smrtnonevarno poškodovala. Našli so ga mrtvega pod prežvekujočo kravo, ki se je bila vlegla še na polživega fanta. Domačim se je nudil grozen prizor, ko se je videla samo ranjena glava izpod krave.

* Ogenj je uničil dve domačiji. V zadnjem času so vedno bolj pogosti požari na Dravskem polju. V četrtek okoli 5. zjutraj je na doslej nepojasnjen način nastal ogenj na gospodarskem poslopiju posestnika Franca Serdinška pri Svetem Lovrencu na Dravskem polju in naglo prešel na stanovanjsko poslopje, ki je bilo pod enim krovom. Obe skupni zgradbi sta bili kriti s slamo in leseni. Ogenj je prva zapazila gospodinja Ma-

rija, ki je iz spanja zbudila tudi svojega moža. Napol oblečena sta se lotila reševanja živine. V hlevu je spal tudi njun sin Ivan, ki je bil zaklenjen odzunaj. Tudi njega so še pravočasno rešili. Ogenj je upepelil do tal gospodarsko poslopje, kolarnico in svinjske hleve, razen tega pa še 150 metrskih stotov sena, 60 metrskih stotov slame, več vozov in gospodarsko orodje. Zaradi vetra se je ogenj razširil še na gospodarsko poslopje sosedu posestnika Baboška Štefana in na stanovanjsko poslopje, ki ga ima za užitek Terezija Kozoderčeva. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal, a del stanovanjskega poslopja so obvarovali s tem, da so presekali s slamo krito streho, ki je vezala obe poslopji. Zgorelo ji je nekaj drv. Pri gašenju je dobil Serdinšek večje opekline po hrbtu in rokah. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Splošno se domneva, da je moral kdo vreči v gospodarsko poslopje gorečo vžigalico ali pa ogorek od cigarete, ker je poslopje stalo v bližini občinske ceste, ki je zelo prometna.

* Huda nesreča v dežju. Velikanski naliv je povzročil te dni zjutraj v bližini Medvod veliko nesrečo. 34letni mešarski mojster iz Preske pri Medvodah Maks Kogovšek se je s svojim bratom Cirilom peljal na vozu, naloženem z mesom, proti Ljubljani. Oba brata sta sedela stisnjena pod dežnikom na vozu in nista zapazila, da sta privozila na mesto, kjer se križa pot, ki drži iz Preske v Medvode, z železnico. Prav ta čas je pridrvel z Jesenic beograjski brzi vlak. Brata nista zaradi močnega deževja in pa dežnika, ki jima je zapiral razgled, opazila preteče nevarnosti. Lokomotiva je treščila v voz, ki se je zdobil. Konj je bil na mestu mrtev, oba brata pa sta v velikanskem loku odletela z voza in obležala ob progi. Strojvodja je sicer takoj ustavil lokomotivo; ker je pa videl samo konja in voz, je odpeljal dalje. Na mestu je pa ostal vlak spremljajoči orožnik, ki je kmalu našel oba ponesrečenca. Mesarja Kogovška so hudo ranjenega prepeljali z osebnim avtomobilom v ljubljansko bolnišnico, medtem ko so oddali njegovega brata Cirila v domačo oskrbo, ker je imel le lažje poškodbe. Maksovo stanje je zelo resno.

* Ubijalec kač. G. Ferdo Zadražnik, trgovinski sotrudnik iz Kranja, je v teku letošnjih pasjih dni dosegel svojevrsten rekord. S sveta je spravil nič manj kakor 122 gadov in 5 modrasov. Med temi je bilo tudi pet črnih gadov, kar je pri nas redkost. Njegovo lovišče je bilo po večini v okoličici Kranja.

* Plačevanje dolgov v žitu. Po poročilih iz Prnjavora je tamošnji Sreski kreditni zavod uvedel plačevanje dolgov v blagu. V posebnem razglasu je zavod pozval svoje dolžnike, naj plačajo svoje dolgove in obresti v žitu, če nimajo gotovine. Zavod je v to svrhu zgradil velika skladišča in bo sprejemal od svojih dolžnikov žito po dnevnih cenah.

* Smrt v hladni Krki. Te dni popoldne so zapazili ljudje pod strmo skalo v bližini vavtovskiškega mostu v Krki moško truplo. Potegnili so ga ven in spoznali v njem 20letnega Silvestra Resnika iz Dolenje Straže. Kakor pripovedujejo, je fant predzadnjo nedeljo popoldne popival s tovariši po gostilnah. Zvečer se je vračal z nekim tovarišem domov. Ker ni mogel hoditi, ga je tovariš spravil na vrt nekega posestnika tik ob Krki. Tam je pri vrtni mizici nad vodo zaspal. Nedvomno se je ponoči v spanju hotel premakniti, pa je zdrknil po skali kakih pet metrov globoko v Krko in utonil. Doma so ga sicer pogrešali, a so mislili, da je odšel v Karlovac obiskat brata vojaka, ker je večkrat izrazil ta namen.

* Smrt ponesrečenca. V celjski bolnišnici je umrl občinski ubožec Jože Cilenšek iz Braslovč. Nekaj dni prej se je napotil na neki skedenj spat, pri tem pa je izgubil ravnotežje, padel štiri metre globoko in si zlomil tilnik, tako da je bila vsaka zdravniška pomoč zaman.

* Smrt pod lokomotivo. Devetletna Pepca Kolenčeva, hčerka predilniškega delavca v Litiji, se je po kosilu bila napotila k neki znani družini po sadje. Ko se je vračala in prišla do Turkovskega prelaza, je pripeljal tovorni vlak iz Zidanega mo-

sta. Dekletce se mu je pravočasno umaknilo, onkraj proge pa ni prišlo, ker je bil prehod zaprt. Prav tisti trenutek je iz Ljubljane pripeljal dijaški vlak. Lokomotiva je zadela dekletce v glavo in ji razbila črepinjo. Mlada žrtev je na mestu obležala mrtva. Kolenčeva družina je tembolj pomilovanja vredna, ker je že pred štirimi leti povozil vlak Pepčino sestro, in to na prehodu pri sreskem načelstvu.

* Napad iz zasede. Posestnikov sin Jožef Toplak iz Dornave se je vozil nedavno ponoči s kolesom v družbi s polbratom Francem Lajhom, krojačem iz Dornave, od Sv. Marjete proti Moškanjcem. V bližini Gorišnice pa sta se nenadno pojavila iz koruze dva moška, oborožena z ročicami, in se spravila brez besede na Toplaka, ki sta ga nevarno pretepla. Eden napadalcev, v katerem je Toplak spoznal Mihaela Emeršiča, hlapca od Sv. Barbare, je svojo žrtev vrgel po tleh in jo hotel zabosti z nožem, kar pa je preprečila neka ženska, ki je v nevarnem trenutku prišla mimo. Oba napadalca sta nato pobegnila. Kot drugi napadalec je osumljen Štefan Stepišnik, posestnikov sin iz Gorišnice, ki pa zanika, da bi bil sodeloval pri napadu.

* Nož v pljuča, ker je bil Sokol. Mladi krojaški pomočnik France Zajc iz Podgorice pri Črnučah se je zagovarjal pred malim kazenskim senatom v Ljubljani zaradi uboja, ker je z nožem zabodel kovača drž. železnice Antona Grojzka v levo stran vratu. Grojzdek je čez nekaj minut izkrmavel pred Gasilskim domom v Podgorici. «Priznate krivdo?» je vprašal obtoženca senatni predsednik. «Popolnoma ne!» je obtoženec odvrnil. Nato je podrobno opisoval, kako je prišlo do prepira in tepeža. Izgovarjal se je na silobran, češ, da je bil tudi on v nevarnosti. Priča Ignacij Sojer, obtoženčev bratranec, je pripovedoval, kako je prišlo do žalostnega dogodka. France Zajc mu je dejal: «Izgini, sicer te bom!» In je nadaljeval: «Brata Zajca sta me podila proti Gasilskemu domu. Dobro sta me obdelovala in rekel sem jima: 'Fanta, imam že dosti!' Grojzdek ni imel noža v rokah. Bil je Sokol in zato ga niso mogli videti.» Tako je torej povedal ubijalec lastni bratranec. France Zajc je bil zaradi uboja obsojen na eno leto in šest mesecev strogega zapora. Pokojnikovi materi mora povrniti pogrebne in druge stroške. Branilec je prijavil revizijo in priziv.

* Nesrečno naključje v zakonu. Sivolasa Marija, posestnica in trgovka, se je te dni zagovarjala pred ljubljanskim malim senatom. Državni tožilec jo je obtožil, da je 16. maja letos v prepiru brenila z boso nogo svojega moža, 57letnega Antona v trehuh tako močno, da mu je počilo tenko črevo, zaradi česar je nastopilo vnetje trebušne mrene ter je mož umrl v ljubljanski bolnišnici. Obtoženka je pripovedovala svojo rodbinsko žalost. Mož je bil sprva dober z njo. Vdal pa se je pijači. V pijanosti jo je psoval in tudi tepel. V zakonu je imela deset otrok, živi jih še sedem. Usodnega večera je zaprla gostilno in šla spat v zgornjo sobo. Mož, pijan, je spal v drugi sobi in pri njem mali vnuk. Bala se je za otroka, zato je klicala moža, naj sobo odpre. Ko je sobo odprl, je prišlo med njima do prepira. Otročica je držala v naročju. Res je udarila moža enkrat po hrbtu, drugič po obrazu. Sedla je z otročičem na klop. Naključje je hotelo, da je moža sunila z boso nogo v spodnji del trebuha. Mož je večkrat že pred tem tožil o bolečinah v trebuhu. Kuhala mu je zato kamilice. V bolnišnici je slednjič podlel. Pri razpravi je bila obramba usmerjena v to, da je obtoženka ravnala po naključju in iz malomarnosti. Obtoženka je bila obsojena le na mesec zapora.

* Izsiljevanje. Veleposestnik Ivan Potočnik v Breznem je prejel od neznanca pismo, v katerem zahteva ta od njega 6000 Din, ki jih mora položiti v teku tedna pri nekem kilometrskem kamnu na državni cesti. Obenem je neznanec zagrozil, da v nasprotnem primeru zažge hišo. Potočnik se pa te grožnje ni ustrašil, najel je več čuvajev ter položil manjšo pločevinasto škatlico na zahtevani prostor. Nočnim čuvajem se je posrečilo pred dnevi zgrabit neznanca, ki so v njem spo-

znali nekega Nikolaja Jelena iz Nemšnika ter ga izročili sodišču.

* **Trije vlomi v eni noči.** V Klečah pri Žužemberku je bilo v nedavni noči predrzno vlomljeno trikrat. Vlomov so bili takoj osumljeni cigani Brajdiči, ki so bivali tedaj v šmihelski občini. Vlomilci so iz treh hiš odnesli razen živili tudi mnogo obleke in posteljnega perila. Orožniki so nekatere osumljene cigane že zaprli, drugi pa so izginili iz občine.

* **Vlomi na Jesenicah.** V noči na soboto je bilo v Klabusovo trgovino z železnino spet vlomljeno. Ko je prišel v soboto zjutraj trgovinski vajenec Jožko Drakslér odpirat trgovino, je opazil, da je šipa v glavnih vratih razbita in železje preko nje odtrgano. V veži je našel vse v neredu, prebrskano in razmetano. Takoj je poklical gospodarja g. Klabusa in trgovinskega pomočnika g. Vilka Reuterja, ki sta pregledala vse prostore in našla v pritličju vse narobe. Notranja vrata v trgovino so bila odprta z vitrihom, dnevna blagajna odprta s silo in drobiž pobran iz nje. Vrata v nekdanjo kuhinjo so bila z vrtnalnim strojem krog in krog kljuko izžagana z luknjico pri luknjici, tako da je izžagani del lesenih vrat s kljuko vred ležal na tleh. Z vzdane stene je bila na sredo kuhinje odmaknjena in od stene obrnjena 450 kg težka blagajna wertheimerica, katere zadnji dve steni so vlomilci dobesedno izrezali in pobrali iz nje okrog 10.000 Din. Pri vrtanju vrat so se poslužili električnega toka, pri vrtanju blagajne pa svinjske noge. Koliko predmetov so pa vlomilci vzeli s seboj, se še ni dalo dognati. — Iste noči je bilo vlomljeno tudi v glavno zalogo tobaka v hiši g. Tršana. Ko je prišla v lokal poslovoška gospodična Malijska, je našla glavna vrata v lokal le priprta, čeprav jih je prejšnji večer trdno zaklenila. Tudi tu je bilo vlomljeno v blagajno in pobran iz nje ves denar, in sicer devet stotakov, 11 petdesetdinarskih kovancev, dalje kovanci po 20, 10, dva in en dinar in 50 par v skupnem znesku 1900 Din. Iz oddelka za drobno prodajo je bilo ukradenih več zavojčkov vžigalic, tobaka in drugih reči. Tat je vzel s seboj tudi denarno vrečko, v katero je spravil denar in izginil z njo v temo. — Ga. Marija Oražmova, hotelirka, pa je okrog ene ponoči videla nekega moškega, ki je imel nahrbtnik in ki je hotel vlomiti v Vilmanovo mlekarino. Zakričala je in ga pregnala, a žal ni bilo v bližini človeka, ki bi ga zasledoval.

* **Žrtev alkohola.** Pred okrožnim sodiščem v Mariboru sta se zagovarjala dva ubijalca, brata 23letni Avgust in 20letni Matija Pihler iz Očeslavcev, obtožena, da sta zaklala 18letnega Josipa Mira. Vsi trije so najprej skupno popivali v nekem vinotoču in se nato sprli. Iz prepira je nastal pretep, v katerem je Matija Pihler zabodel Mira z nožem v glavo. Oba ubijalca brata sta bila obsojena vsak na osem let hude ječe.

* **Pol ušesa mu je odgriznil.** Preteklo nedeljo je bila skupina fantov iz Zabovcev in Spuhlje v gostilni pri Kuharju v Brstju. Med fanti je bil tudi malo omejeni Cvetko iz Spuhlje, iz katerega so se norčevali fantje iz Zabovcev. Za fanta pa se je zavzel Merkuž, posestnik iz Spuhlje, zaradi česar se je razvil pretep, v katerega je posegel posestnikov sin Franc Korošec iz Zabovcev s tem, da je vso družbo porinil skozi vrata na dvorišče. To pa je Merkuža tako razjezilo, da je skočil Korošču za hrbet in mu odgriznil skoro pol desnega ušesa.

* **Umorjen sredi ceste.** V Spodnji Koreni so se zbrali proti večeru pri nekem posestniku fantje ter moževali med seboj. Pa je prišlo do spora med Janezom Kranjcem in skupino fantov, v kateri so bili posestniški sinovi Anton Veber, Franc Živko, Konrad Živko in brata Konrad in Marko Kocbek. Ko je bil prepir že končan, je prišel še Janezov brat Franc Krajnc. V noči so fantje odšli, le brata Krajnc sta se še pomudila pri posestniku. Pričela sta se kmalu odpravljati. Komaj pa je Janez Krajnc odprl vežna vrata ter pomolil glavo v odprtino, ga je nekdo močno udaril. Naglo je zaloputnil vrata ter se umaknil v sobo. Videč nevarnost ni hotel oditi proti domu. Frana Krajnc pa nenadni napad ni oplašil. Odpravil se

je kljub temu proti domu ter izginil v temi. Naslednje jutro pa je našel posestnik Janez Sabeder iz Spodnjega Dupleka, ki se je vračal domov, ob poti med Duplekom in Koreno mrtvega. Truplo je bilo že hladno. Na glavi je imelo zevajočo rano, segajočo v možgane. Zagonetna nasilna smrt je vzbudila v vsej okolici veliko ogorčenje. Orožniki so aretirali vse omenjene fante, ki so se v usodni noči prepirali z Janezom Krajncem. Vsi zanikajo krivdo. Preiskava se nadaljuje, da odkrijejo živinskega ubijalca.

* **S požigom so si omogočili vlom.** Novomeščanom in okoličanom dobro znani Ratež, ki stoji kakih 40 minut od Novega mesta, je pred dnevi doživel kaj nenavaden dogodek. Predmet tega dogodka je bil imoviti posestnik in mlinar Hrovat Franc, ki ima vzorno urejeno posestvo in dve hiši. V eni zadnjih noči je v vasi nastalo veliko vpitje in čuli so se klici: »Gori!« Ognjeni jeziki so zajeli drugo Hrovatovo hišo, ki ni imela stanovalcev. Gospodar, ki je med tem zapustil svoje stanovanje in hitel z družino gasiti nekaj sto metrov oddaljeno gorečo hišo, je v razburjenosti pustil svoje stanovanje brez nadzorstva. Pretkani požigalci, ki so računali s tem, da se bo gospodar odstranil iz svojega stanovanja in šel gasiti svojo drugo gorečo hišo, so v tem času vdrli v njegovo stanovanje. Odnegli so nekaj gotovine, pobrali več hranilnih knjižic, neke važne listine in spisek dolžnikov. Ko so ljudje šli drugo jutro po opravilih na svoje njive, so našli tam raztresenih več Hrovatovih hranilnih knjižic, ki so jih zločinci na svojem nočnem begu zavrgli. Spričo dejstva, da je bila Hrovatu odnesena lista dolžnikov, se domneva, da storilci niso daleč.

* **Prijeta tatice.** Nedavno je bilo ukradenih posestniči Kudrovi 28.000 Din. Vztrajni preiskavi se je posrečilo, da je prišel tat kmalu v prave roke. Ugotovili so, da ni denarja vzel nihče drugi nego njena služkinja. V zvezi z njo je bil aretiran tudi neki moški, ki je pa tajil vsako krivdo in bil že izpuščen na svobodo. Pač pa so pri držali v zaporu služkinjo.

* **Drevesa krađejo.** Ko je prišel te dni posestnik Matija Polič iz Maribora na svoje posestvo v Doklecih, je opazil, da mu je nekdo iz gozda posekal pet lepih hrastov. Pri podiranju dreves pa mu je obenem napravil občutno škodo na mladih nasadih. Zadevo je ovadil orožnikom, ki so izsledili storilca v osebi Franca Maruška iz Draženčev, ki je tatvino priznal.

* **Na čebele so se spravili.** Posestniki Krajncovi Anj v Dravcih sta izginila ponoči dva, posestniku Petroviču Jožetu v Soviču pa en pani čebel. Tatvini sta bili prijavljeni orožnikom, ki so odkrili tatu v osebi Milošiča Franca, posestnika v Soviču. Pri njem so našli ukradene prazne panje. Pri zaslišanju je Milošič izpovedal, da je čebele z žveplom pomoril in iz panjev pobral med.

* **Vlomilski cigani.** Nedavno ponoči je bilo vlomljeno v hišo posestnika Otmarja Cigule v Vodolah. Vlomilci so odnesli razno obleko, spodnje perilo, čevlje, ure, dežnike, nogavice in drugo. Vloma je bila osumljena ciganska družba, ki jo sestavljajo Horvat Franjo, Kokot Karlo, Horvat Izidor, Kovačič Ivan in dve ciganki. Družba se je klatila v tamošnji okolici. Ko so jo začeli zasledovati, se je umaknila drugam in pustila za seboj v gozdu mnogo ukradenih predmetov, ki jih je lastnik dobil nazaj. Cigane še zasledujejo.

* **Roparski umor sta zasnovala.** Številni vlomi in tatvine, ki so bili izvršeni zadnje dni v novomeški okolici in v mestu, so orožnike napotili, da so še poostriili kontrolo nad ljudmi. Tako so pred dnevi dognali, da sta živela zakonca Alojzij in Terezija Zore v Gornjih Kamencih prav udobno življenje. Čeprav brez pravega zaslužka (mož je bil svoječasno konjederski uslužbenec) sta si večkrat privoščila udobno vožnjo v različne kraje s takšijem, ki sta ga vedno naročila iz Karlovca. Tudi usodne noči, ko je bil izvršen vlom v blagajno sreskega načelstva, je žena Terezija telefonično poklicala v mesto taksi iz Karlovca, ki je prispel okrog 18. ure. Po dobri večerji sta sledili popivanje in vozarenje po okolici mesta, nato pa sta se oba zakonca nekako po polnoči odpeljala

v Karlovac, kjer sta bila od novomeških orožnikov naslednjega dne aretirana in privedena nazaj v Novo mesto, brez voznega listka seveda. Ker sta bila oba na sumu, da sta bila v zvezi z vlomom v sresko načelstvo, se je pričelo temeljito zasliševanje obeh, ki je dovedlo do zanimivih razkritij. Varnostni organi so bili takoj na jasnem, da sta jim padla v roke dva nevarna kriminalna tipa, ki sta imela svojo tatinsko mrežo razprostrto daleč na okrog. Kot središče za pohode sta si izbrala Karlovac. Terezija, ki je znala že v dekliskih letih gledati svet po svoje, je okradla v Karlovcu Vladka Luketiča za 10.000 Din in Leona Mozerja iz Gradaca za 2000 Din. Tatvine je tudi vršila pri bogatem zasebniku Ivanu Prijatelju v Novem mestu. Pri tem sta ji pomagala njen mož Alojzij in Prijateljeva služkinja Pepca Režkova, ki je sporazumno z obema Zoretoma puščala vrata stanovanja odprta, da sta tako nemoteno in v poljubnem času prihajala v hišo. Režkova, ki je bila spričo navedb Zoretove aretirana, je to delala zato, ker je svojega starega gospodarja hotela »nekam spraviti«. Izvedela je namreč, da ima njen gospodar napravljeno oporoko, po kateri pripada njegova imovina oni osebi, katera mu bo zadnja stregla. Jezna pa je bila nanj tudi zaradi tega, ker je gospodar hodil ponoči okrog hiše s puško, da je preprečeval pri njej vsako fantovsko vasovanje. To puško sta Zoreta po navodilu Režkove neko noč ukradla. Mnogo pokradenega blaga, predvsem zlatnine, sta Zoreta zastavila pri raznih Novomeščanih. Vse to zastavljeno blago je bilo strankam sedaj odvzeto in spravljeno na sodišču. Zoretu samemu so orožniki med drugim zaplenili tudi tri puške in samokres. Vožnja Zoretovih v Karlovac je imela, kakor se je pri zaslišanju dognalo, svoj poseben namen. Terezija je pripravila načrt za izkopavanje zaklada, ki je baje zakopan na vrtu konjača Vladka Luketiča na Korani v Karlovcu. Kakor je bila Zoretova obveščena, je denar zakopala na domačem vrtu Luketičeva žena. Te reči je bila slišala Terezija, ko je bila tam služila. Za primer, da pri Luketičevih denarja ne bi našla, sta imela Zoretova pripravljen drug načrt. Napotila bi se k bivšemu konjaču, staremu Ivanu Kralju na Korano. Možu, ki leži zdaj že nekaj časa v postelji, bi s silo odvzela denar. Terezija je pri zaslišanju izpovedala, da bi starčka, če ne bi šlo drugače, tudi umorila. Za svoj načrt sta pridobila še neko tretjo osebo iz mesta, o kateri sta slišala, da je za take pohode vedno pripravljena. Ta oseba je bila v resnici na večer odhoda Zoretovih v Karlovac v družbi obeh zakoncev, s katerima je popivala. Ko pa je bil čas odhoda, se je ta odstranil z besedami, da ga čaka še važno opravilo. Oba Zoreta, Režkova in gori omenjeni Novomeščan so zdaj v zaporih novomeškega sodišča, kjer vodi nadaljnjo preiskavo preiskovalni sodnik.

* **»Ljudska samopomoč«** v Mariboru, registrirana pomožna blagajna, je imela v nedeljo dne 17. t. m. svoj izredni občni zbor. Na njem so se sprejela nova pravila, na katerih podstavi se bodo sprejemali novi člani. Samo prehodne določbe glede starih članov se niso sprejele, ker ni prišlo do sporazuma. Izvolila se je izmed navzočnih članov tričlanska deputacija, ki bo predložila kraljevski banski upravi posebno tozadevno prošnjo.

* **Ob lepem in slabem, gorkem in mrzlem vremenu, vedno smo izpostavljeni nevarnosti, da se prehladimo.** Ker pa je prehlad navadno v zvezi z neprijetnimi posledicami za zdravje, moramo skušati to nevarno bolezen že v kati zatreti. V te svrhe imamo danes že različna sredstva. Najprijetnejše sredstvo, s katerim hitro in povsem gotovo zdravimo prehlad, so že preko 30 let poznane Aspirin-tablete »Bayer«.

Dota.

Bodoči tast ženinu: »Veste, med nama rečeno, gospod doktor, moja hči ne bo imela dote. Toda kot zdravnik ste zadeli terno. Moja žena ima revmo in žolčne kamne, jaz nadoho in sladkorno bolezen, moj oče pa paralizo...»

IZ POPOTNIKOVE TORBE

LEP SHOD JNS V KRČEVINI.

Krčevina pri Mariboru, septembra.

Krajevna organizacija JNS v Krčevini-Košah je sklicala v nedeljo v krčevinsko šolo javen shod, ki se ga je udeležilo nad 200 volilcev. Shodu je predsedoval predsednik krajevnih organizacij, šolski upravitelj g. Cvetko in podal poročilo o delovanju organizacije, ki šteje že okrog 100 članov. Nato je povzel besedo g. dr. Vauhnik, ki je poročal o zložitvi občin in o velikem pomenu bodočih občinskih volitev, ki bodo 15. oktobra. Senator g. dr. Ploj je poudarjal pomen JNS in njeno delo za ohranitev edinstvene Jugoslavije, v kateri nihče ne sme motiti slege in bratstva kakor tudi ne bo nobenemu separatistu dopuščeno delati zgage pri bodočih občinskih volitvah. Govorili so nato še banovinski svetnik g. Janžekovič, ponovno g. dr. Ploj, g. Glaser in četnik Narodne odbrane. Nato je bil sestavljen komite za pripravo volitev v novi veliki občini Košah, v kateri sta pripadali zdaj tudi občini Krčevina in Sv. Peter.

Na splošno željo je bil izvoljen za nosilca liste g. Janžekovič iz Dolnje Počehove, ki uživa med ljudstvom splošno zaupanje. Naposled je bilo še sklenjeno, da se bo vršil redni občni zbor krajevnih organizacij v decembru.

IZID KONJSKIH DIRK NA CVENU.

Ljutomer, septembra.

Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru je priredilo 3. t. m. konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru. Izid je naslednji:

I. Dirka senatorja dr. Ploja. Vozile so se tri vožnje head. Nagrade so prejeli: 1.) Rodaun II (Babič Franc, Gornje Krapje), 1.45 km, 1200 Din; 2.) Lenčika (Novak Alojz, Banovci), 1.46 km, 700 Din; 3.) Uskica (Slavič Josip, Bunčani), 1.39 km, 400 Din; 4.) Stella (Šumak Mirko, Ljutomer), 1.44 km, 200 Din.

II. Dirka dravske banovine (enoprepna dirka za triletne konje). 1.) Nandica (Slavič Marko, Ključarovci), 1.52 km, 600 Din; 2.) Zarja (Vaupotič Josip, Lokavci), 1.59 km, 850 Din; 3.) Kiki (Bunderl Ivan, Verzej), 2.04 km, 250 Din; 4.) Lelka (Vaupotič Jakob, Lokavci), 2.06 km, 200 Din; 5.) Pridna (Slavič Ludovik, Grabe), 100 Din.

III. Ravna galopska oficirska dirka. 1.) Dilber (Velič Miloš, poročnik, Čakovec), 1.162 km, 800 Din; 2.) Vip (Strahinovič Miodrag, podporočnik), 1.168 km, 400 Din; 3.) Seka (Milošević Dragutin, podporočnik), 1.20 km, 300 Din.

IV. Enoprepna dirka kmečkega praznika za triletne do dvanaestletne konje. 1.) Nandica (Slavič Marko, Ključarovci), 1.48 km, 700 Din; 2.) Dona Dillon (Razlag Vekoslav, Sitarovci), 1.45 km, 400 Din; 3.) Zarja (Vaupotič Josip, Lokavci), 1.56 km, 300 Din; 4.) Pridna (Slavič Ludovik, Grabe), 2.01 km, 200 Din; 5.) Kiki (Bunderl Ivan, Verzej), 2.03 km, 100 Din.

V. Spominska kmečka jahalna dirka Jožka Rajha. 1.) Čudna (Slavič Ludovik, Grabe), 1.30 km, 500 Din; 2.) Bogda (Filipič Anton, Grlava), 1.31 km, 300 Din; 3.) Gidra (Cimerman Franc, Babinci), 1.33 km, 250 Din; 4.) Uska (Spindler Alojz, Bunčani), 200 Din; 5.) Ela (Novak Alojz, Banovci), 150 Din; 6.) Selma (Makovec Marko, Lokavci), 100 Din.

VI. Spominska dvoprepna dirka Bl. Romanitta. 1.) Prima-Lenčika (Slavič Ludovik-Novak Alojz), 1.57 km, 1200 Din; 2.) Rodaun II-Nina (Babič Franc-Slavič A.), 1.56 km, 700 Din; 3.) Stella-Uskica (Šumak Mirko-Slavič Josip), 1.53 km, 400 Din; 4.) Slavka Kiki (Jureš F.-Bunderl Ivan), 2.10 km, 200 Din.

SMRTNA KOSA.

Mirna peč, septembra.

Predzadnji petek je zapel zvon pri Sv. Ani na Gradišču. Preselil se je v večnost večletni naročnik «Domovine», mlinar, posestnik in lastnik

krajevne električne centrale g. Jože Somrak iz Vrhpeči. Splošno priljubljeni pokojnik je zapustil žalujočo soprogo in hčerko.

Predzadnjo nedeljo se je vršil pogreb ob številni udeležbi. Pred krsto so nosili gasilci tri krasne vence in šopke cvetja. Tudi krsto so nosili člani gasilnega društva. Bodi dobremu pokojniku lahka domača gruda!

PISMO O MORAVŠKIH DOGODKIH.

Moravče, septembra.

Krajevna organizacija JNS je priredila v soboto 16. t. m. zvečer v Zadržnem domu javni sestanek, na katerem so poročali sreski načelnik g. dr. Vovšek, narodni poslanec g. Cerer in predsednik g. Ravtar iz Kamnika. Živahno razpoloženje je izkušalo motiti nekaj nasprotnikov z očitanjem, da ni svobode. Krepro jih je zavrnil predsednik g. Ravtar, ki jim je pokazal sličico svobode, ki jo uživa ljudstvo v sosednih državah, kjer bi bili vzdihli po svobodi pač umestni. Po sestanku se je vršila seja ožjega strankinega odbora, na kateri smo zbrali predstavnike kandidatne liste, za katero pojdemo na volišče.

Nova moravška velika občina je sestavljena in bo štela okrog 4000 prebivalcev. Obsega vso drtijsko in peško občino in del brezoviške občine. Pri občinskih volitvah bomo volili 24 odbornikov.

Vodna zadruga nadaljuje začeto delo. V načrtu je podaljšanje osuševalnega jarka, ki bo vršil svojo nalogo vzajemno z manjšimi stranskimi jarki. Potem bo treba izravnati glavno strugo Drtijske. Prizadeti posestniki travnikov bodo morali seveda plačati določene zneske; lahko pa jih bodo odslužili z delom. Zaposlenih je tudi mnogo drugih delavcev. Ako ne bo ovire, bo delo dovršeno do pomladi. Tako bo izvršeno pomembno delo, od sedanjikov sicer večkrat nepremišljeno ogroženo, cenili pa ga bodo naši pozni rodovi.

V nedeljo 17. t. m. smo imeli izredni občni zbor Mlekarske zadruge. Šlo je predvsem za določitev cene mleku, ki naj bi ga odslej sprejemali le od članov. Opazili smo, da zadržna misel ponekod med nami še ni našla pravega razumevanja. To je žalostno tembolj, ker bi v požitvalni skupnosti mlekarstvo v moravški dolini lahko prav lepo uspevalo in blažilo sedanje hude čase, saj je zadruga v teku poldruga leta izplačala za mleko nad en milijon dinarjev. In dohodki bi se nedvomno povečali, če bi se vse prebivalstvo oklenilo zadruge s pravim gospodarskim razumevanjem.

Med našo napredno mladino se je oglasila želja po ustanovitvi strelske družine, ki se je predzadnjo nedeljo tudi ustanovila. Na ustanovnem občnem zboru so bila prebrana odobrena pravila in je pristopilo k društvu 40 članov. Odboru predseduje naš šolski upravitelj gosp. Josip Napokoj, ki bo zastavil vse moči, da bo društvo živahno napredovalo.

Zalog pri Veliki vasi je prijazna vasica, ki stoji na solnčnem vznožju griča Sv. Nikolaja. Tu se je predzadnji četrtek zvečer nenadno pojavil silen vihar, ki je podrl domala vsa drevesa. Ljudje, ki so se že spravljal počivat, so menili, da se podira zemlja. Preplašeni so bežali iz hiš, a v istem trenutku se je vihar že poglobil. Pogled na opustošene vrtove je bil drugo jutro obupen. Drevje je ležalo polomljeno ali pripognjeno k tlom. Velikanski orehi so bili iz zemlje izravnani. Najbolj čudno je to, da je vrtnec prizanesel streham in da malo proč od vasi ni podrl niti enega drevesa.

PREKMURSKI GLASNIK

VOLITVE V DELAVSKO ZBORNICO.

Dolnja Lendava, septembra.

22. oktobra se bodo vršile volitve v Delavsko zbornico. Volilno pravico imajo vsi tisti (moški in ženske), ki so zavarovani pri bolniški blagajni, to so delavci, služkinje, nameščenci. V lendav-

skem srezu sta dve volišči, in to v občinskem uradu v Lendavi, kjer volijo vsi, ki bivajo v območju lendavskega okrožja, in pa v šoli v Dobrovniku za dobrovniško okrožje. Volilci iz beltinskega zdravstvenega okrožja pa bodo volili pismeno.

Prva dolžnost vseh naših somišljenikov je, da spravijo čim več volilcev na volišča in jih pridobijo za listo nacionalnega delavstva in nameščenstva. Listki jugoslovenske nacionalne skupine so modre (plave) barve. Pazite vsi na modre listke!

V Lendavi se je ustanovil volilni odbor, ki bo skrbel, da bo naše delavstvo oddalo svoje glasovnice nacionalni skupini. Slično naj bo se v Dobrovniku in Beltincih. Vsi nacionalni krogi naj posvečajo volitvam v Delavsko zbornico vso pozornost. Naša je modra (plava) barva!

ŽENSKI VESTNIK

Praktični nasveti

Od sveče pokapane svečnike najlaže očistimo, če jih postavimo v toplo pečico, da se vosek stopi, nato pa zbrisemo s časopisnim papirjem. Le pri porcelanastih svečnikih moramo nekoliko paziti, da jih ne postavimo na prevročje, ker nam sicer počijo.

Jedilnega pribora, kakor nožev in vilic, ne umivaj nikdar v vroči vodi, ker jih vroča voda napravi tope; tudi so roči zlepljeni s tako zmesjo, ki se v vroči vodi raztopi, in se torej ročaji radi odlepajo.

Pri pocinjenih posodah je treba biti zelo previden. V takih skledah nikdar ne pripravljaj solate, ne shranjuj jedi, ne kuhaj in ne mesi testa, ker taka posoda oksidira in je jed potem zdravju škodljiva. Sicer se jedi na okusu včasih nič ne pozna, a človeka le boli želodec, pa ne ve od česa.

Zimnice z morsko travo imajo po navadi neprijeten duh. Tega odstraniš na ta način, da zimnice zložiš v majhno sobo ali omaro in postaviš zraven dve ali tri vedra mrzle vode, v kateri si raztopila kilogram soli. Tako pustiš zimnice nekaj dni, potem jih prezračiš. Slano vodo pa lahko porabiš za živino, če jo imaš.

Na barvana tla, če so se po umivanju premalo posušila, se rade pilepijo preproge in tudi čevlji. Tu si pomagamo na ta način, da umivamo tla z vodo, ki smo ji dodali polovico kisa. Če to ne pomaga, je treba tla še enkrat z lakom preplestati.

Stare lakaste čevlje očistimo, ako jih najprej dobro zbrisemo, potem pa pripravimo tole zmes: Skuhamo in dobro zmešamo, da se shladi, pet delov stearinove kisline in sedem delov terpentinskega olja (pri kuhanju pazi, ker se rado vžge). Ko se je zmes shladila, primešaj še tri dele saj in s tem namaži lakaste čevlje, pusti tako namazane nekaj minut, nato jih zdrgni z mehko volneno krpo.

Za kuhinjo

Nadevan puding iz palačink in mesa. Speci deset prav tankih palačink. Ostanke pečenke (telečje ali svinjske) kakor tudi ostanke pečene perutnine (kokoši, race, pure) sesekljaj ali zmelji na stroju, k temu primešaj eno jajce in nekoliko popra. Kozice dobro namaži z mastjo, položi v njo eno palačinko, jo poimaži z mesnim nadevom, nato položi na nadev drugo palačinko, jo spet namaži in tako naprej. Zadnja naj bo spet palačinka. Kozice dobro pokrij s pokrovko in jo postavi v krop, pri čemer pazi, ko voda vre, da ta ne pride v kozice. V kropu pusti kozice pol ure. Ko je kuhano, zvrni vse skupaj na topel krožnik in zabeli z raztopljenim sirovim maslom, v katerem si zarumenila nekoliko drobtin. Nadevaš pa palačinkov puding lahko tudi z gobami. Gobe (najbolje jurčke) očisti, zreži, popari in odcedi. Duši jih na nekoliko masti s čebulo in zelenim peteršiljem. Ko so gotovi, jih tudi nekoliko

popopraj. Jurčki morajo biti zelo gosti, zato jih ne zalivaj z vodo. Lahko pa puding tudi spečeš. Pripravi ga prav tako, le preden ga deneš peči, ga nekoliko pokapaj po vrhu z mastjo in polij z osminko litra kisle smetane. Ko je pečen, ga ni treba več beliti. Daš kot samostojno jed na mizo. Zraven se poda solata endivija.

Makaroni s paradižniki. Skuhaj pol kilograma paradižnikov, kuhane pretlači skozi sito, primešaj dve žlici moke, posoli in nekoliko popopraj. Medtem skuha četrt kilograma makaronov, kuhane odcedi, polij z mrzlo vodo in spet ocedi. V kozici razbela mast, a še bolje je sirovo maslo, stresi makarone v mast in premešaj, potem stresi zraven še pripravljene paradižnike. Četrt kilograma kuhane svinjske gnjati zreži na drobne koščke. Nato namaži kozico z mastjo, stresi vanjo polovico makaronov, posuj z zrezano gnjato in stresi potem še ostalo polovico makaronov noter. Po vrhu pokapaj z raztopljeno mastjo in posuj naribanega bohinskega sira, nato pa speci.

ZANIMIVOSTI

× **Razkrinkana vedeževalka.** Najboljše kupčije delajo vedno prebrisani ljudje s človeško neumnostjo. V Lisaboni so aretirali te dni vedeževalko, ki je opravljala svoj posel na nov način. V zamaknenosti je prerokovala fantom in vdov-

cem, kakšne bodo njihove bodoče žene. «Prav kmalu srečate deklet, ki bo vaša sreča, slast in radost. Pred hišo», je pravila lahkovernemu fantu, «vas vidim, kako ogovarjate svetlolasko, ki drži v naročju šopek rož. Beseda da besedo in svetlolaska vam podari rožo. Med vama se razvije ljubezen, iz ljubezni zakon, iz zakona pa trajna sreča.» Kako je pomagala vedeževalka Celestina Billova lahkovernemu fantom do sreče? Imela je v seznamu mnogo možitve željnih deklet in vsakemu fantu je prerokovala najprimernejšo, potem pa mu jo je poslala na sestanek. Seveda ni delala tega iz krščanske ljubezni do bližnjega, marveč za primerno nagrado. Zračunala si je kar odstotke od dote nevest, ki jim je pomagala v zakonski stan. Tako je opeharila 178 deklet in imela je že lepo premoženje. Nekega dne se je pa v svoji podjetnosti opekla. Videla je v zamaknenosti sestanek fanta z dekletom, ni pa vedela, da pošilja na sestanek ločeno ženo moža. Ločena zakonca sta se sestala in spoznala. Mož je takoj hitel na policijo, kjer je vedeževalko ovadil. Aretirali so jo, pa je tudi na policiji poizkusila svojo srečo. «Ali ste še samec, gospod komisar? Vidim park in na klopici očarljivo črnolasko s krasnim psičkom...» «Jaz sem pa tudi vedeževalec», ji je odgovoril komisar. «Vidim mračno sobico za zamreženimi okni, kjer boste sedeli...»

× **Najkrajša zakonska zveza.** 27letna Japonka iz Nabe blizu znanega pristanišča Kobeja in mlad igralec sta nehote postala junaka najkrajše za-

Zopet znižane cene!

Ako si nabavite potrebno perilo, pišite po cenik Trgovskega doma — Stermecki, da se prepričate o znižanih cenah.

S a m o

Din 26 — oksford srajce, Din 28 — flanel srajce, Din 36 — poplin srajce, Din 38 — bele modne srajce, Din 42 — touring srajce.
Din 18 — spodnje hlače, Din 24 — spodnje barhent hlače.
Din 28 — triko (Jäger) srajce, Din 25 — triko maje in samo Din 25 — triko spodnje hlače.

Trgovski dom
Stermecki

Tovarna perila in oblek

Celje št. 97

Blago, katero ne ustreza, se zamenja ali pa se vrne denar. Cenik zastoj.

Bolni, čitajte!

Mnogi ljudje trpe na živčnih motnjah, tožijo o prerani izmučenosti, o trgajočih in zbadajočih bolečinah v glavi, rokah in nogah, na vratu in obrazu kakor tudi o srčnem utripanju, drgetu, trganju v udih, utrujenju, nemiru, občutju strahu in tesnobe, zasoplenosti, dražljivosti, raztresenosti, pomanjkanju teka, motnjah prebave, nespečnosti in nešteti drugih pojavih živčne razvnanosti.

Najhujše je pomanjkanje odločne volje, energije pri živčno obolelem, ki se čuti za vsako delo nezmožnega, ki se brez odpora preda usodi, ki je čemer in ozlovoljen ter ne doseže v življenju nobenih uspehov.

Če čutite v sebi kako spredaj navedenih živčnih motenj, če hočete najti odpomoč za svoje težave, pišite mi in jaz vam pošljem zastoj poučno razpravo o živčnih boleznih, ki vam bo raztolmačila, da je predhodni vzrok vsake resne bolezni oslabiljenje telesne odpornosti. Prepričali se boste, da si morete zares življenje podaljšati in boleznim preprečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan dobivam priznanice in mnogi hvaležni pisici so pridejali pismu tudi svojo fotografijo, ki jih prinašam nekaj tu v ponatisku.

Gospod Nikola S. Bremkovich, učitelj v Tuzli v Jugoslaviji, piše:

Gospa Ana Schmid, v Gmündu, Freygasse št. 5, Zgornja Avstrija, je zelo zadovoljna:

Gospod poštni uradnik Abraham Georg v Timisoaru I, Rumunija, piše:

Po mnogih poskusih z različnimi sredstvi, ki mi niso prinesla nikakega uspeha, sem se poslužil Vasega izbornega sredstva, ki mi je pomagalo, in sem vam zato zelo hvaležen.

Kje bi bila danes, da se nisem poslužila od Vas priporočene kure! Učinek me je tako zelo zadovoljil, da ne potrebujem sedaj nikakega zdravljenja več. Napravili ste mi veliko uslugo in se vam zanjo prav iz srca zahvaljujem.

Že po kratki uporabi Vase metode sem mogel opaziti presenetljivo velik uspeh. Izrekam vam s tem zasluženno zahvalo in bom porabil vsako priliko, da Vas priporočim.

Dopisnica zadostuje! Zahtevajte še danes brezplačno poučno brošuro!

Poštno zbiralno mesto:

ERNST PASTERNAK, Berlin, SO., Michaelkirchplatz 13, Abt. 88

konske zveze na svetu. Njun zakon je trajal samo sedem minut in v naslednjih 20 minutah je pa pomotno poročena nevesta že odjadrala znova v zakonsko pristanišče, to pot s svojim pravim ženinom. To najkrajšo zakonsko zvezo je zakrivila zamenjava ženinov. Uradnik urada za sklepanje zakonov je pomotno poročil nevesto z drugim ženinom. Na Japonskem prihajajo namreč neveste v urad z gosto zastrtimi obrazi in šele po poročnih obredih odgrne mladi mož svoji ženi obraz, da jo po starem običaju poljubi. Ženin med poročnimi obredi ni opazil zamenjave, še manj o j je pa opazila zbegana nevesta. Šele ko sta z dolgim poljubom zapečatila zakonsko zvezo, so svatje vsi prestrašeni opazili, da je uradnik ženina zamenjal. Uradnik je bil takoj pripravljen zakonca ločiti in združiti nevesto s pravim ženinom. Tako se je tudi zgodilo in čez pol ure je bila pomota popravljena. Pač pa uradnik ni mogel preklicati poljuba, ki ga je bila dobila nevesta tudi pomotno.

× **Zveri v človeški podobi** so poznali tudi stari časi. Ljudi, ki imajo tak bolesten nagib do mučenja, imenujejo sadiste. Posebno značilen sadist je bil Italijan Vincenzo Verzeni, ki je davil svoje žrtve. Največji užitek je imel, če je zgrabil za vrat žensko, naj je bila mlada ali stara, lepa ali grda. Navadno mu je zadostovalo že davljenje, vendar je pa umoril 14letno deklico Mottovo in 28letno Frigerjevo. Njuni trupli je strahovito razmesaril; eni žrtvi je izrezal vse drobje, drugi pa razrezal trebuh. Na truplu Mottove so se poznali tudi sledovi morilčevih zob in morilec je z veliko naslodo priznal, da je izsesal svojima žrtvama kri. Potem je pa odnesel domov kose mesa svojih žrtev, da jih je spekel in pojedel. — Neki Menesclav je leta 1880. umoril štiriletno deklico. V njegovih žepih so našli obe otročičkovi ročici, v peči pa glavo in obžgano drobje. — V Berlinu so imeli pred leti sadista, ki je z naslodo pokončaval v živalskem vrtu ptice. Vsaki ptici je pregriznil vrat in izsesal kri. — V Pragi je živel v drugi polovici preteklega stoletja neki Tirsch, ki je umoril neko žensko, njeno truplo razrezal, kose mesa pa skuhal in pojedel.

× 52 parov naenkrat pred oltarjem. V koloniji siromakov v predmestju Budimpešte so imeli te dni redko svečanost; praznovali so poroko 52 parov, ki so živeli doslej v barakah v divjem zakonu. Vsi imajo že mnogo otrok, ki so šli s starši v dolgi procesiji pred oltar, kjer je duhovnik poročil vseh 52 parov naenkrat. Kaj takega svet menda še ni videl in razumljivo je, da se je nabralo v cerkvi mnogo radovednežev, ki so hoteli videti novoporočence skupaj z njihovim potomstvom. Že več let si je budimpeštanska mestna občina belila glave s temi barakarji, ki so med njimi po večini mestni siromaki in berači. Naposled je magistrat sporazumno s cerkveno oblastjo ukrenil vse potrebno, da bi dobili divji zakoni zakonito podlago. S poroko 52 parov združene stroške nosi mestna občina, poleg tega so pa dobili vsi novoporočenci od mesta poročna darila.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

O ti hišni gospodarji!

Stranka: «Gospod Kozamurnik, skozi naš strop gre dež. Doklej bo še to trajalo?»

Hišni gospodar: «Mene vprašujete? Sem mar jaz vremenski prerok?»

Po domači pridigi.

Peter: «Kako se pa kaj počutite po sinočnji krokeriji?»

Andrej: «Jaz, hvala, izvrstno, toda žena je vsa hripava!»

Pri zdravniku.

Zdravnik: «Od česa ste tako strašno razburjeni?»

Bolnik: «Od ribjeva lova, gospod zdravnik.»

Zdravnik: «To je pa čudno, saj pravijo, da ribji lov živce miri.»

Bolnik: «Ze prav, ampak jaz nimam pravice zanj.»

Kakor se vzame.

Ljubljčan: «Očka, ali je pri vas kaj dosti snega?»

Kmet: «Tako je: Nekateri ga imajo več, nekateri pa manj.»

Ljubljčan: «Kako to?»

Kmet: «Kdor ima več sveta, ga ima več, a kdor ga ima manj, pa manj.»

Uradna tajnost.

Radovednež: «Gospod ravnatelj, kako pa je prav za prav nastal v vaši tovarni ogenj?»

Ravnatelj: «Tega vam na žalost ne morem pojasniti.»

Radovednež: «O, saj razumem, uradna tajnost.»

V šoli.

Učitelj: «Mihec, ena izmed teh dveh nagačenih ptic je vrana, druga pa kavka. Povej, katera je vrana!»

Mihec: «Tista, ki sedi pri kavki.»

Zadnji poizkus.

A: «Včeraj sem svoji zaročenki odkril vso preteklost.»

B: «No, ali te je zdaj zapustila?»

A: «Kaj še! Prav nič ni pomagalo, čez tri tedne bo poroka.»

Beg.

Brez sape plane mož v policijsko stražnico: «Aretirajte me, za božjo voljo, svojo ženo sem s palico udaril po glavi!»

Policijski nadzornik: «Ali je mrtva?»

Mož: «Ne, gospod policijski nadzornik, ampak za menoj leti.»

Raztresenost.

A: «Raztresenih ljudi je mnogo na svetu, a taka raztresenost, kakor jo je pokazal blagajnik Dolgoprstič, je pa že brez primera.»

B: «Kaj pa je vendar storil?»

A: «Pobegnil je, pa je pozabil vzeti blagajno s seboj!»

KMETOVALEC

Mi nimamo konkurence in vendar
znižujemo ceno
našim gumijastim škornjem.

Neprestano si prizadevamo,
da prilagodimo cene obutve
cenam Tvojih pridelkov.

Prej Din 129.—
Sedaj Din 99.—

Volnene nogavice Din 15.— Lufov vložek Din 5.—

Za dež in blato ter za vsako delo, ki ga opravljate po mokrem terenu na polju, Vam najbolj ustrezajo gumijasti škornji, ki ne prepuščajo vode.

Rata

Največja tovarna obutve v Jugoslaviji.

Ni razumel.

Gospod Pisker se čuti bolnega in gre k zdravniku.

«Hm,» deje zdravnik po temeljiti preiskavi, «to je pa posebno zanimiv primer, ki bo zdravniško znanost izredno obogatil!»

«Oh, moj Bog,» zaječi bolnik in še bolj prebledi, «jaz sem pa mislil, da bo sto dinarjev zadostovalo, gospod doktor!»

MALI OGLASI

Pozor!

Pekarna v Pesjem št. 35 pri Velenju sprejme takoj vajenca po dogovoru. 235

Najeenejše in najlepše nagrobne spomenike prodaja po zelo nizkih cenah samo Koban Uršula v Račah pri Mariboru. 197

Listnica uredništva

Bregana. Prepozno prejeli.

Dortmund-Ewing. Ne vemo, da bi od vas kaj prejeli.

Hlebce. Ni vredno, da se objavi.

Št. Lambert pri Litiji. Tožljivo. Če je res, kar pravite, se pritožite na oblastva.

Delo

v današnjih budih časih si preskrbi še najlažje vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način, da odvezujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezdo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni navodila tvrdki Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.